

Misli Thoughts

75

**Print post publication number
100004295**

**JULIJ-AVGUST 2026
ŠTEVILKA – NUMBER 4
LETO – YEAR 75**

Misli julij-avgust 2026 Vsebina:

- 3 Uvodnik
- 5 P. Pavle Jakop
- 6 Izpod Triglava
- 12 Slovenski misijon Adelaide
- 18 Polovinke
- 23 Slovenski misijon Melbourne
- 31 Vaši darovi
- 33 Slovenski misijon Sydney
- 41 Iz Kraljčine dežele – Queenslanda
- 44 Klub Triglav
- 48 Slovenian Statehood Day
- 51 Razmišljanja – Cilka Žagar
- 59 Srečko Kosovel (4)
- 64 Zapisi Danice Petrič
- 66 Dan državnosti
- 68 Praznovanje slovenskega
državnega praznika v Slovenskem
društvu Sydney
- 70 Slovesno praznovanje v
parlamentu v Sydneyju
- 74 Bazilij Valentin: Visoki polet

Milostna Svetogorska Kraljica,

Mati in Varuhinja našega naroda,
tvoji materinski ljubezni priporočamo
vse naše družine doma in po svetu.

Izprosi jim vere, zvestobe,
miru in ljubezni.

Kot dobrohotna Tolažnica
zaceli rane našega naroda,
da bomo živeli v popolnem
sožitju in spravi.

Izprosi nam oči Svetega Duha,
da bomo v vsem izpolnjevali
zapovedi tvojega Sina
in tako gradili nov svet
pravičnosti, svobode in ljubezni.
Amen.

Kraljica Svetogorska, prosi za nas!

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: Italijanska kostnica
nad Kobaridom (foto: p. SP)

Spodaj: Katedrala sv. Krištofa
v Canberri (foto: p. SP)

Spoštovani in dragi rojaki!

Na zimski čas, v katerem trenutno smo, lahko gledamo tudi kot na naravni in duhovni čas, ki nam je podarjen zato, da se ustavimo, prenovimo in zadihamo. Ko se narava odene v tišino in se dnevi skrajšajo, se zunanji svet namenoma upočasni. Ta umiritev ni izguba časa, ampak dragocen prostor, ki človeku omogoča, da se vrne k sebi, k svojim bližnjim in k tistemu, kar je v življenju resnično pomembno. Morda se tega kar premalokrat zavemo.

Zima nam prinaša nešteto lepih, pozitivnih vidikov, če jo le sprejmemo kot milostni čas za svojo rast. Dolgi večeri nas naravno vabijo pod skupno streho, kjer se ob toplih napitkih in pogovorih krepijo družinske in prijateljske vezi. Ko utihne zunanji vrvež, končno najdemo čas za dobro knjigo, molitev, premišljevanje in hobije, ki smo jih med letom odlagali. Zima je edini letni čas, ki nam brez slabe vesti dovoljuje daljši spanec, upočasnen korak in prepotrebno regeneracijo telesa. Mraz nas uči ceniti preproste darove – toplino doma, varno zavetje, skodelico čaja in objem drage osebe.

Zimski čas pa je tudi čas, ki s seboj prinaša težko in neizogibno resnico, da se več ljudi poslovijo s tega sveta. Statistično in izkustveno je to obdobje, ko se narava umiri, z njo pa se marsikatero zemeljsko življenje izteče in dovrši. Za tiste, ki ostajamo, to pomeni soočanje z globoko praznino, saj se zunanji mraz in dolge noči pogosto prelijejo v našo osebno žalost in občutek osamljenosti. In prav v tem občutku smo lahko gotovi, da nismo sami. Pod roko mi je prišla *Molitev v trenutku osamljenosti in izgube*. Takole je zapisano: »Gospod Jezus, moja duša je žalostna in moje srce je prazno. V tej zimski temi in tišini se počutim tako osamljenega/osamljeno. Bolečina ob izgubi je težka in včasih ne najdem besed. Pridi, Gospod, in vstopi v to mojo praznino. S svojo navzočnostjo napolni mojo samoto. Objemi me s svojo ljubeznijo, da bom začutil/a, da nisem sam/a. Daj mi moč za ta dan, za ta trenutek, za naslednji korak. V tvoje usmiljene roke izročam svojo drago osebo, ki je odšla. Vedi, kako močno jo pogrešam. Poveži naju v svoji večni ljubezni. Zlij svoj nebeški mir v moje nemirno srce. Naj me tvoja luč vodi skozi to temo. Marija, Mati potolaženih, bodi ob meni. Amen.«

Če nas zimski čas vabi k umiku h koreninam in soočanju z minljivostjo, nas praznik Marijinega vnebovzvetja, 15. avgust, vabi, da pogled usmerimo navzgor, proti končnemu cilju našega potovanja. Marijino vnebovzetje prinaša čudovito

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager): p. Simon Peter Berlec OFM**, Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedetz | **Stalni sodelavci:** p. Darko Žnidaršič OFM, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address): MISLI, PO Box 3200, KEW VIC 3101** | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail: slomission.misli@gmail.com** | **Naročnina za 2026** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka! **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew: MISLI, BSB: 06 3142.** Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišvo** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor | **Tisk (Printing):** Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne. **Misli na spletu:** Sebastjan Auser <https://www.glasslovenije.com.au>. **Tam kliknite na MISLI.** | **ISSN 1443-8364**

duhovno sporočilo, polno tolažbe za naše vsakdanje življenje. Ko razmišljamo o odhodih s tega sveta – ki so v zimskem času tako pogosti in težki – nam veliki šmaren prinaša največji krščanski odgovor na smrt. Marija je bila z dušo in telesom vzeta v nebeško slavo. To pomeni, da smrt nima zadnje besede in da naše telo ni ustvarjeno za razpad, ampak za večnost. To, kar se je zgodilo Mariji, je obljuba tega, kar čaka vsakega izmed nas. Naši rajni, ki so zaspali v Gospodu, ne izginejo v praznino, ampak potujejo v domovino, kjer jih je Marija že prehitela. Bog v nebesa ni vzel le Marijine duše, temveč tudi

njeno telo. To telo je nosilo Božjega Sina, a je hkrati prehodilo težko zemeljsko pot – pot begunstva v Egipt, pot utrujenosti in pot nepredstavljive bolečine pod križem, ko je Marija pokopala svojega Sina. S tem, ko je Marija v nebesih s telesom, Bog sporoča, da je vsak naš zemeljski napor, vsaka solza, vsaka telesna bolečina in vsak križ, ki ga nosimo v dneh osamljenosti, dragocen in bo nekoč poveličan. Za človeka, ki se na zemlji počuti osamljenega ali žaluje, je Marijino vnebovzetje praznik bližine. Marija v nebesih ni daleč stran; ravno zato, ker biva v Bogu, nam je bližje kot kdajkoli prej. Ona pozna človeško žalost ob slovesu. Ko se počutimo sami, se lahko zatečemo k njej kot k tisti, ki nas razume, nas spremlja skozi temne zimske trenutke duše in nas tolaži z obljubo: »Tukaj sem, čakam te, tvoj dom je v nebesih.«

Ob zlatem jubileju *Misli* je takratni urednik p. Ciril A. Božič v uvodniku med drugim zapisal: » ... Četrta misel naj bo misel sedanjega urednika patra Cirila: Bogu sem po Mariji Pomagaj, ki je zavetnica Slovenije in Avstralije, neizmerno hvaležen za vse milosti, ki so jih *Misli* posredovale slovenskemu občestvu v Avstraliji. Obenem pa polagam v Marijino naročje prošnjo, da bi *Misli* še tudi v prihodnje, dokler je volja Božja, zapisovale in oblikovale slovensko žitje in bitje pod zvezdami Južnega križa v Terri Australis. Kadar se sedaj v avtomobilu peljeva skupaj s patrom Valerijanom, molitvi za srečno vožnjo vedno dodava vzklike, ki naj spremljajo naše *Misli* in njihove bralce tudi v prihodnje: Sveti Rafael – prosi za nas, sveta brata Ciril in Metod – prosita za nas, sveta Družina – varuj nas!«

p. Simon Peter Berlec

»Bodite torej budni, ker ne veste, kdaj pride hišni gospodar – zvečer, opolnoči, ob petelinjem petju ali ob zori –, da vas ne najde spečih, če pride nenadoma.«
(Mr 13,35-36)

Ne, Gospod, Ti nisi opij in ne uspavanka,
Ti nisi glasba za lahkoten ples,
Ti nisi avtokarta za pobeg.
S Tabo se ne da pohajkovati,
Tebe se ne da podkupiti,
Ti nočeš le bežnih pogledov,
ne mrmrajočih besed in hladnih poljubov.

Ni Ti dovolj, da te čakamo,
ker Tvoje svetišče ni čakalnica.
Ti hočeš, da ožmemo srce
do poslednje kaplje krvi;
Ti hočeš, da Ti gremo naproti
in da Tvoja ljubezen postane naš dom:
kjer bomo uresničili svoje sanje,
kjer se bomo sposobni zaljubiti,
kjer bomo zmogli sklepati zakone,
kjer si bomo upali rojevati otroke
in zaorati v nove njive zvestobe.

Da, vse si upamo in vse zmoremo,
če smo s Teboj in Ti verjamemo!

p. Pavle Jakop

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

POSVETITEV NOVE MARIJINE CERKVE NA POBREŽJU

Nadškof Alojzij Cvikel je 14. junija v župniji Maribor – Pobrežje posvetil svetišče Marije, Matere Cerkve. Predstavitvi svetišča in zahvali vsem, ki so prispevali k njegovi dokončni podobi, je sledil obred posvetitve. Nadškof Cvikel je na začetku dejal, da gre za nekakšen krst cerkve kot stavbe. Z njim postane cerkev Božja hiša, namenjena molitvi, bogoslužju in hvalnici Bogu. Po obredu posvetitve je podpisal posebno listino, ki povzema zgodovino župnije in gradnjo cerkve. Župnija je zaživila 8. septembra 1972, pokopališka kapela na Pobrežju pa je postala začasna župnijska cerkev. Prejšnja oblast je na številne načine ovirala izbiro primerne lokacije in začetek gradnje. Kljub temu so ob petnajsti obletnici župnije položili temeljni kamen, leta 1995 blagoslovili cerkev, 1997 posvetili oltar, leta 2020 postavili nove orgle in do letošnje posvetitve uredili osrednji prostor s kipom

Marije, Matere Cerkve, ki je zavetnica svetišča. Slovesnost se je nadaljevala z mašo, pri kateri so se zahvalili Bogu, Mariji, Materi Cerkve, ter blaženemu škofu Antonu Martinu Slomšku, ki so mu v času gradnje posebej priporočali delo.

DAN SPOMINA NA ŽRTVE KOMUNIZMA

Državi zbor je dva tedna pred imenovanjem nove vlade določil 17. maj za nacionalni dan spomina na žrtve komunističnega nasilja. Zakon tudi nalaga, da posmrtni ostanke iz prikritih grobišč pietetno in trajno pokopljejo na pokopališču Žale v Ljubljani. Janez Janša je ob tem dejal, da smo z zakonom o dostojnem pokopu mrtvih naredili velik korak vrnitve Slovenije v vrednotni okvir evropske civilizacije. Ta korak je temeljni pogoj za ustvarjanje ozračja narodne pomiritve in sprave. Spomnil je še na zapis iz koalicijske pogodbe: »Hvaležni smo našim prednikom za ustvarjeno. Spoštljivi smo do njihovih naporov in njihovih žrtev. Prizanesljivi smo do njihovih dejanj, saj enak odnos pričakujemo tudi od naših potomcev. Koalicija zgodovino našega naroda in države sprejema takšno, kot je. V ospredje bomo postavljali tiste zgodovinske dogodke, ki so nas združevali, in ne tistih, ki so nas razdvajali. Gradili bomo na družbenih temeljih, ki nas povezujejo. Cenimo vsakega posameznika, ki se je v prejšnjem stoletju uprl kateremu koli totalitarnemu re-

žimu. Obsojamo vse zločine, ne glede na to, s katero ideologijo so se skušali upravičiti. Zavedamo se, da samostojne Slovenije in slovenske države zagotovo in dokazano ne bi bilo brez slovenske osamosvojitve, ki je narod združila. Vrednote slovenske osamosvojitve so zato vrednotno središče slovenskega naroda in države ter temelj, na katerem samostojna Slovenija stoji. Na njem ne branimo preteklosti, ampak gradimo prihodnost.«

NOVI GORIŠKI NADŠKOF

Papež Leon XIV. je sredi maja za novega ordinarija goriške nadškofije imenoval škofa Giampaola Dianina, ki je pet let vodi škofijo s sedežem v Chioggii. Nadškof Dianin, rojen 29. oktobra 1962 v kraju Teolo pri Padovi, je nadškofijo, v kateri živi močna slovenska skupnost, prevzel 12. julija. V pismu, ki ga je vernikom napisal kmalu po imenovanju,

je med drugim poudaril večkulturno in večjezično podobo goriške Cerkve ter izrazil spoštovanje do slovenske in furlanske identitete na tem prostoru. Slovenskim vernikom je namenil tudi posebno sporočilo v slovenščini. Kot je dejal, bo »vaš jezik odslej tudi moj jezik!« Slovensko skupnost je označil za enega izmed temeljnih kamnov, iz katerih raste in živi krajevna Cerkev na Goriškem.

16. SLOVENSKA VLADA

Državni zbor je 4. junija potrdil ministrsko ekipo vlade, ki jo vodi predsednik SDS Janez Janša. To je že četrta vlada, ki jo vodi Janša. V njej je petnajst ministric in ministrov iz koalicijskih strank SDS, Demokrati ter trojčka NSi, SLS in Fokus. Iz SDS prihajajo notranji minister Franci Matoz, minister za finance Andrej Šircelj, minister za zunanje zadeve Tone Kajzer, minister za izobraževanje Borut Rončević, ministrica za okolje Polona Rifelj, ministrica za kulturo Ignacija Fridl Jarc in Suzana Lep Šimenko, ministrica, ki vodi urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu. Iz strank NSi, SLS in Fokus so v vladi minister za infrastrukturo in energetiko Jernej Vrtovec, kmetijski minister Janez Cigler Kralj, minister za obrambo Valentin Hajdinjak, ministrica za lokalno samoupravo Monika Kirbiš Rojs ter ministrica za demografijo, družino in socialne zadeve Mateja Ribič. Demokrati pa so prispevali ministre za gospodarstvo, delo in šport Anžeta Logarja, za zdravje Tadeja Ostrca in za pravosodje Mihaela Zupančiča. Janša je po prisegi vlade napovedal, da bo to vlada za vso Slovenijo in vse generacije.

Med glavnimi težavami je omenil visoke davke, proračunski primanjkljaj in korupcijo. Dodal je, da želijo izboljšati stanje tam, kjer ni dobro.

SLOVENCİ PO SVETU DOBILI NOVO MINISTRICO

Na vladnem Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu je 5. junija potekala primopredaja poslov. Nekdanji minister Matej Arčon je delo predal novoimenovani ministrici Suzani Lep Šimenko. Nova ministrica je pred tem štiri leta vodila komisijo državnega zbora za odnose z rojaki na tujem. Kot je povedala, bodo nadaljevali, kar je bilo že doslej dobro zastavljeno. Še več pozornosti pa bodo namenili mladim, spodbujanju gospodarskega sodelovanja in ohranjanju slovenskega jezika, slovenske kulture in slovenske identitete. Arčon, ki je v tem mandatu prevzel vodenje komisije za odnose z rojaki po svetu, verjame, da bosta tudi ob zamenjavi vlog dobro sodelovala. Državna sekretarka na ministrstvu pa je postala dr. Helena Jaklitsch, ki je v prejšnji Janševi vladi vodila urad za Slovence po svetu. Tematiko slovenstva sicer spremlja že več desetletij.

PARTNERSTVO ZA USPEŠNO SLOVENIJO

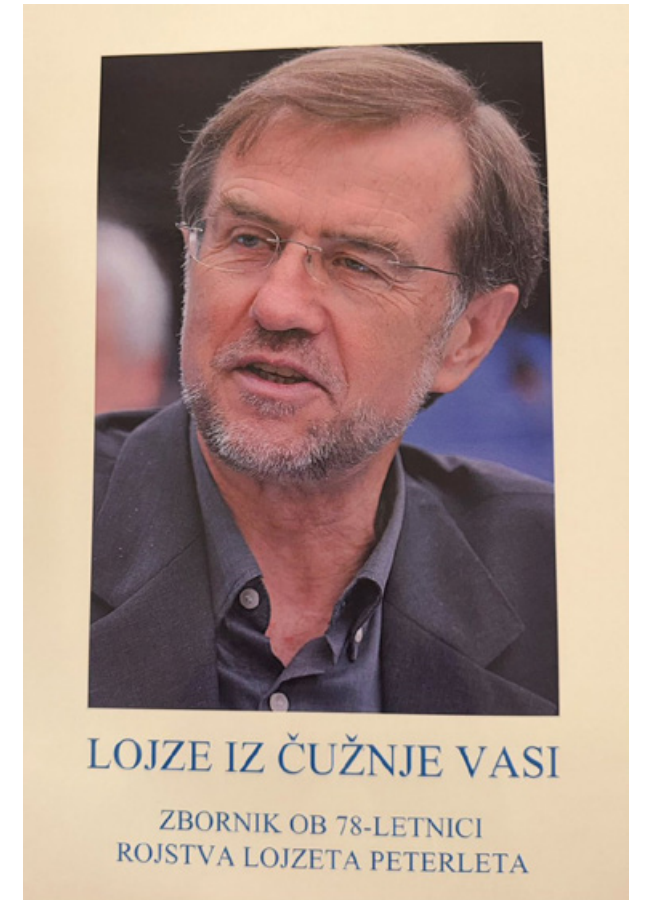
Vlada Janeza Janše je kmalu po svojem nastopu strankam opozicije poslala predlog sporazuma Partnerstvo za uspešno Slovenijo. Z njim jih je povabila k sodelovanju pri pripravi zakonodaje v mandatu 2026–2030. Državni sekretar v vladnem kabinetu Vinko Gorenak je ob tem dejal: »Nikakor si ta koalicija in ta vlada ne predstavlja, da ima vse znanje in da je najpametnejša na tem svetu. Želimo in spoštujemo tudi znanja opozicijskih poslancev, opozicijskih poslanskih skupin.« Sokoordinatorica Levice Asta Vrečko je že prve dni odgovorila, da je predlog vsebinsko precej prazen. Po njenih besedah je sicer najbolj pomembno, kdo jih vabi v partnerstvo in na kakšen način. »S skrajno desnimi politikami se ne pečamo,« je še dodala. Izvršni odbor Svobode je odločil, da se največja opozicijska stranka ne bo pridružila partnerstvu. Pozneje je predsednik Robert Golob napovedal ustanovitev vlade v senci. Ta naj bi začela z delom 13. septembra. Tudi v SD so se odločili, da ne bodo sodelovali v ponujenem partnerstvu. Nazadnje je to storila še Resnica. Nekateri iz opozicije so sicer dodali, da so pripravljeni podpirati zakonske rešitve, ki bodo dobre za državo. Gorenak se je na zavrnitev predloga odzval z besedami, da odločitev posameznih opozicijskih strank, vključno z Resnico, nima in ne bo imela vpliva na delo vlade. Ponovil je, da so sporazum o partnerstvu ponudili vsem opozicijskim strankam »kot izraz pripravljenosti koalicije za vključujoč dialog in sodelovanje pri oblikovanju zakonodaje že v fazi njene priprave, pred obravnavo na vladi«.

MUZEJ SLOVENSKE OSAMOSVOJITVE

Vlada je pred dnevom državnosti sprejela sklepa o ustanovitvi Muzeja slovenske osamosvojitve. Ob tem je znova vzpostavila Muzej novejših zgodovine. Pojasnila je, da letos praznujemo petintridesetletnico samostojne države, ki je bila ustanovljena na temelju večstoletnih teženj slovenskega naroda po neodvisnem razvoju. Proces slovenskega nacionalnega oblikovanja zahteva umestitev v širši zgodovinski okvir. Obenem je treba povezati raznolike izkušnje posameznikov, skupin in ustanov, ki so sodelovali pri demokratizaciji in slovenski osamosvojitvi. Zato ponovna ustanovitev Muzeja slovenske osamosvojitve. Imeli smo ga od leta 2021, a ga je Golobova vlada dve leti zatem združila in preoblikovala v Muzej novejših in sodobnih zgodovine Slovenije, kjer se je osamosvojitve prepletla z vsem mogočim, od dediščine revolucije naprej. Muzej slovenske osamosvojitve je znova ustanovljen s ciljem, da se na enem mestu zbira, ohranja in preučuje muzejsko gradivo v zvezi z osamosvojitvijo in nastankom samostojne slovenske države (dokumenti, predmeti, pričevanja in drugo) ter bo v razstavnih kontekstih predstavil s tem povezana znanja in vrednote. Za vršilca dolžnosti direktorja muzeja je bil imenovan Jože Dežman.

LOJZE IZ ČUŽNJE VASI

V Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu v Ljubljani so ob 35. obletnici samostojnosti Slovenije predstavili zbornik o življenju Lojzeta Peterleta, predsednika osamosvojitvene vlade. Knjiga Lojze iz

Čužnje vasi, v katerih 52 avtorjev popisuje tudi čas osamosvojitve, je izšla ravno ob Peterletovem 78. rojstnem dnevu. Peterle, ki so ga poimenovali tudi »David slovenske osamosvojitve«, je zbornik sprejel kot poklon prijateljskega kroga, s katerim je živel in sodeloval, kot je povedal v izjavi za medije. Kot je dejal, ga ni naročil, ni na to računal, kot ni računal, da bo kdaj predsednik vlade. Je pa v tem času res srečal veliko čudovitih ljudi, med njimi tiste, ki so zdaj o njem spregovorili. Osebnostno si želi, da bi bila osamosvojitve tudi element domoljubja, ne polarizacije. »Vsak zdrav narod ima ljubezen do samega sebe in svoje zgodovine,« je dejal.

NOVELA MANJŠINSKE ZAKONODAJE

Avstrijski parlament na Dunaju je 7. junija sprejel novelo zakona o narodnih skupnostih. Ta med drugim govori o dvojezičnem sodstvu na Koroškem in predvideva združevanje nekaterih okrajnih sodišč. Novela je bila sprejeta natanko 50 let po sprejetju zakona o narodnih skupnostih. Med spremembami so tudi večja vključenost sosvetov za narodne skupnosti in uvedba letnega poročila zvezne vlade o položaju narodnih skupnosti. V krovnih organizacijah slovenske manjšine so opozorili, da mnoga vprašanja ostajajo nerešena, in pozvali k nadaljnjim korakom, med drugim na področju šolstva. Prepričani so, da spremembe v družbi, nadaljnja asimilacija in nekateri novi izzivi zahtevajo sodoben pravni okvir, ki bo zagotavljal ne le ohranitev temveč tudi trajnostni razvoj slovenske narodne skupnosti v Avstriji. Dodali so, da je potrebna temeljita prenova celotne zakonodaje.

NOVO VODSTVO DOMA V TINJAH

Jože Kopeinig, ki je bil 58 let rektor Katoliškega doma v Tinjah na Avstrijskem Koroškem, je s 1. julijem vodenje prepustil mlajšim. Novi rektor tinjskega doma je predsednik duhovniškega združenja Sodalitas Jože Vadleško, direktorica pa Mija Janesch, ki je doslej vodila pedagoški program v tej ustanovi. Jože Kopeinig, ki je desetletja vodil tudi Slovenski oddelek Dušnopastirskega urada krške škofije in bil več kot pol stoletja vodja urada

za misijone, je 14. maja praznoval 85. rojstni dan. Ob tem se mu je celovski škof Jože Marketz zahvalil za njegovo delo. Kot je dejal, je dom v Tinjah pod njegovim vodstvom razvil v dom obeh narodnih skupnosti na Koroškem ter prostor izobraževanja in srečevanja z umetnostjo, kjer se srečujejo ljudje in religije. Dom v Tinjah je tudi kraj srečevanja Slovencev iz domovine, zamejstva in izseljenstva. Jože Kopeinig je v njem gostil tudi številne Slovence iz Avstralije, dom pa na primer že desetletja krasijo tudi slike Stanislava Rapotca iz Sydneyja.

75 LET NAŠE LUČI

Izseljenski mesečnik *Naša luč*, ki danes povezuje rojake doma in po svetu, praznuje tri četrt stoletja izhajanja. Ob tej priložnosti je Rafaelova družba v Galeriji Družina pripravila spominski večer, na katerem so spomnili na poslanstvo revije. *Naša luč* je od leta 1951 povezovala rojake izven meja matične domovine z besedo, ki ne pozna meja, pomagala je ohranjati našo kulturo, identiteto in ljubezen do domovine. Doslej je izšlo že 758 števil *Naše luči*. Revijo so začeli iz-

dajati slovenski duhovniki, ki so delovali med izseljenci v Evropi. Sprva je bila namenjena rudarjem, kmalu pa vsem rojakom, ki so se znašli v različnih evropskih državah. Dajala jim je versko in kulturno podporo na tujem ter obenem tudi upanje, da bodo mladi, ki so se tam rodili in odraščali, ohranili narodno zavest. Od prve številke do osamosvojitve je *Naša luč* izdajala celovška Mohorjeva družba, saj je bila revija v domovini prepovedana. Zdaj pa jo izdaja založba Družina, ureja pa Rafaelova družba.

ZAŠČITA IDRIJSKE ČIPKE NA EVROPSKI RAVNI

Idrijska čipka je konec maja postala prva slovenska geografska označba obrtnih izdelkov, registrirana na ravni Evropske unije. To zagotavlja enotno varstvo v vseh državah članicah povezave ter potrjuje, da kakovost, ugled in posebne značilnosti izdelka izhajajo iz njegovega geografskega izvora, tradicionalnih tehnik izdelave ter znanja, ki se na Idrijskem ohranja in prenaša iz roda v rod. V Idriji že petindvajset let deluje Odbor za označbo porekla idrijske čipke. Vodilno vlogo pri tem imajo klekljarice in klekljarji, ki ohranjajo tradicijo izdelave čipke, ter Čipkarska šola Idrija, ki že več kot 150 let neprekinjeno skrbi za prenos znanja na nove generacije.

CERKEV V SLOVENIJI IMA PET NOVOMAŠNIKOV

Nadškof Alojzij Cvikel je na predvečer praznika apostolov Petra in Pavla v mariborski stolnici v duhovnika posvetil Timoteja Fijavža Vivoda iz Slo-

venskih Konjic. Novo mašo je imel naslednjo nedeljo v nadžupnijski cerkvi sv. Jurija. Na praznik apostolov so bili v ljubljanski stolnici v duhovnike posvečeni Luka Anžič iz župnije Ihan, nečak Marije Anžič, Gregor Anton Capuder iz župnije Moravče, in jezuit Janez Gorenc iz župnije Ljubljana Dravlje. Zakrament svetega reda jim je podelil nadškof Stanislav Zore. Vsi trije so imeli nove maše prvo nedeljo v juliju v domačih župnijah. Škof Andrej Saje je v novomeški stolnici, prav tako na praznik apostolov Petra in Pavla, v duhovnika posvetil kapucina Dominika Papeža iz župnije Ambrus v Suhi krajini, ki je imel novo mašo 12. julija. Ob novih mašah treh škofijskih duhovnikov in dveh redovnikov lahko omenimo, kako je pri sosedih. Na Hrvaškem imajo letos 41 novomašnikov. Tudi pri nas so bile včasih številke precej večje, saj je duhovniške jubileje letos obhajalo kar 28 zlatomašnikov in šest biseromašnikov. Dva duhovnika sta imela diamantno mašo – 65 let duhovništva, jezuit p. Jože Kokalj ima letos železno mašo – 70 let duhovništva, prelat Rafko Lešnik, ki je lani dopolnil sto let, pa smaragdno mašo – 75 let duhovništva.

Slovenian Mission Adelaide
 p. Simon Peter Berlec OFM, Mobile: 0455 444 912
 47 Young Avenue, West Hindmarsh SA 5007
 Poštni naslov: PO Box 156, WELLAND SA 5007
 E-mail: slomission.adelaide@gmail.com

Nagovor nadškofa msgr. Stanislava Zoreta OFM na Radiu Ognjišče za slovesni praznik sv. Petra in Pavla, 29. 6. 2026

»Spoštovane poslušalke in spoštovani poslušalci Radia Ognjišče, dragi bratje in sestre. Ob koncu meseca junija, ko se različne delovne obveznosti in naloge nekoliko umirijo, ko šolarji odložijo šolske knjige in bolj ali manj tudi misli, povezane z učenjem in pridobivanjem znanja, nas Cerkev nagovarja s praznikom svetih Petra in Pavla, apostolskih prvakov. Obenem je v Cerkvi v Sloveniji to tudi dan duhovniških posvečenj, v katerih se Bogu zahvaljujemo, da ostaja blizu svojemu ljudstvu.

Peter in Pavel sta vsak na svoj način in tudi oba skupaj močna spodbuda k premišljevanju o sebi, o svoji zvestobi Kristusovemu klicu in o načinu, kako odgovor na Kristusovo povabilo: 'Hodi za menoj!' živimo v svojih vsakdanjih odločitvah in delovanju.

Peter je bil doma iz Betsajde, mesta ob Genezareškem jezeru. Skoraj samo po sebi je umevno, da je postal ribič. In to uspešen ribič, saj je imel svoj čoln, ki si ga je Jezus izbral, da bo iz njega učil množice. Peter je dovolil Jezusu, da je vstopil v njegov čoln. Po Jezusovem govoru pa se je zgodilo nekaj nenavadnega in nadvse pomenljivega. Jezus je namreč rekel Petru: 'Odrini na globoko in vrzite svoje mreže za lov!'

Začutimo lahko vso dramo tega trenutka. Tesar iz Nazareta, ki se je vse doslej ukvarjal z lesom in njegovo obdelavo, ki je bil torej strokovnjak za delo z lesom, uči izkušenega ribiča, kako naj lovi ribe. Lahko si predstavljam, kakšen vihar je nastal v Petrovi duši, predvsem pa v njegovem obrtniškem ponosu. Verjamem, da mu je prišlo na misel: 'Jezus, vem, da znaš z lesom in se ne bom spuščal na tvoje področje, o ribolovu na tem jezeru pa ne veš nič.' Kljub temu Peter Jezusove besede ni zavrnil, pač pa je povedal nekaj, kar je nadvse pomembno za naše krščansko življenje. 'Učenik, vso noč smo se trudili, pa nismo nič ujeli, a na tvojo besedo

bom vrgel mreže.' Peter se zaveda usodnosti trenutka. Ve, kako zahtevno je jezero in vsa njegova izkušnja mu pripoveduje, da ribolov sredi belega dneva nima nobenega smisla, saj še ponoči niso nič ujeli. Kljub temu pa reče Jezusu: 'Na tvojo besedo bom vrgel mreže.' Izkušnja govori drugače, izročilo, ki ga je prejel od prednikov, govori drugače. Množica, ki opazuje na obali, misli drugače in ga bo imela za trčenega, če bo sredi belega dneva metal mreže v vodo. Ve, da se na vso moč spoprijema s svojo pametjo in svojo izkušnjo, ve, da se izpostavlja posmehu ljudi, ki spremljajo ta nenavaden prizor; a vse to postavi v ozadje in se odloči, da bo deloval po Jezusovi besedi: 'Na tvojo besedo bom vrgel mreže.' In mreže so bile tako polne, da so morali pomagati še tovariši iz drugega čolna, da so jih izvlekli. A pripoved se ne konča s tem. Ko Peter vidi čudežni ulov, spozna Jezusovo svetost in ob Jezusovi svetosti spozna

samega sebe. Zato pade pred Jezusa in ga prosi: 'Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen človek.' Petrovo spoznanje lastne grešnosti nas gane, še bolj pa nas nagovori njegovo priznanje stanja, v katerem živi. Jezus Petru ne ugovarja: ne prepričuje ga, naj ne dramatizira, ker ni nič slabši od drugih ljudi. Jezus ima pred seboj Petra, ki spoznava in priznava svojo grešnost, in mu obljublja, naj se ne boji, ker bo odslej lovil ljudi. V Matejevem evangeliju Jezus Petru in njegovemu bratu Andreju ob tem prvem srečanju pove, da bo on iz njiju naredil ribiča ljudi.

Res je, Peter in njegovi tovariši se spoznajo na jezero in na ribolov na tem jezeru, a Jezus bo iz njih naredil svoje sodelavce, ki bodo znali iz globin dvigati ljudi, ki bodo ljudi dvigali iz teme nesmisla in greha. Ob njem bodo postali ribiči ljudi.

Drugi godovnjak današnjega dneva je Pavel, ki naj bi se rodil že po Jezusovi

smrti, okoli leta deset po Kristusu, in sicer v Tarzu, glavnem mestu rimske province Kilikije v Mali Aziji. Po rodu je bil Jud, po očetu pa je podedoval rimsko državljanstvo. Bil je bistrega uma, ki ga je opletenil z odlično izobrazbo, saj je pri dvajsetih letih šel v tempeljsko šolo v Jeruzalemu, kjer je pri Gamalielovih nogah pridobil vse znanje o Postavi in izročilu očakov, kolikor je bilo to mogoče.

Potem pa so se pojavili pripadniki tako imenovane poti, kakor so imenovali učence Jezusa Kristusa. Pavel jih je doživljal kot tiste, ki so rušili vse tisto, v kar je on veroval z vsem srcem. Zato je, kot sam pravi, 'zagrizeno preganjal Božjo Cerkev in jo skušal uničiti. Po svoji strastni vnemi za očetna izročila

sem v judovstvu prekašal mnogo vrstnikov v svojem rodu.'

Tako je bilo do Damaska, kamor se je Pavel odpravil ves goreč za očetna izročila, da jih obvaruje pred uničujočim delovanjem Kristusovih učencev. In bali so se ga. Pred njim je šel sloves preganjalca Jezusovih učencev in skoraj prepričan sem, da je bil na ta sloves ponosen. Potem pa je v njegovo življenje padlo vprašanje: 'Zakaj me preganjaš?' In on na to odvrne: 'Kdo si, Gospod?' S tem kratkim pogovorom se je začela odvijati mogočna zgodba največjega oznanjevalca Jezusovega evangelija – svetega apostola Pavla, ki je evangelij ponesel poganom.

A ni bilo preprosto. Bali so se ga. Ko je Ananija dobil naročilo, naj gre v ulico, ki se imenuje Ravna, in naj položi roke na človeka iz Tarza, ki moli, se je prestrašil. Tako se pred kakršno koli grožnjo odzivamo ljudje. Bog pa gleda drugače. V tem človeku, ki je zagrizeno preganjal njegove učence, je videl posodo, ki jo je izbral, da ponese njegovo ime pred pogane in kralje in Izraelove sinove (prim. Apd 9,15).

Petra in Pavla je Jezus našel vsakega zaposlenega s tem, kar se mu je zdelo pomembno v življenju in je bil prepričan, da ima prav. In vsak se je moral odločiti, ali bo vztrajal pri svojem prav, ali pa bo kljub vsemu prisluhnil Jezusovi besedi, sprejel njegovo povabilo in stopil na pot za njim; če bo torej postal ribič ljudi, kakor je obljubil Petru, oziroma če bo postal posoda, ki bo ponesla Jezusovo ime pred pogane in kralje in Izraelove sinove.

Oba, Peter in Pavel, sta sprejela Jezusovo povabilo. Peter je pustil mreže in čolne na obali jezera in se podal za

Jezusom. Veliko stvari je še moral premisliti, velikokrat se je moral ponovno odločiti, da bo šel za Jezusom in ne za svojim prav. In danes ga slavimo kot prvaka apostolov, kot skalo, na kateri je Jezus sezidal svojo Cerkev in ji obljubil nepremagljivost.

Tudi Pavel je moral premisliti svojo preteklost v luči Jezusovega evangelija, da je mogel vse znanje, ki ga je pridobil v Tarzu in potem pri Gamalielu v Jeruzalemu, uporabiti za oznanjevanje Jezusa Kristusa. In potrebovala sta drug drugega, da sta mogla postati stebra svete Cerkve.

Vsak izmed nas je na svoji obali, vsak v svojem čolnu in pri svojih mrežah, vsak se sooča s svojimi nočmi brez ulova in s svojimi razočaranji. Vsakogar izmed nas ženejo sanje in gorečnost za stvari, za katere verjamemo, da bodo spremenile svet. In vsak izmed nas ima svoj Damask, ko pade na tla in spozna, da je slep in pogreznjen v temo. In vsak izmed nas mora sprejeti roko, da ga dvigne in povede naprej. Vsi potrebujemo šolo ponižnosti, da postanemo primerne posode, da more v teh posodah Jezusovo ime prihajati med naše domače, med naše sosede in sodelavce, da more Jezusovo ime prihajati v naš svet, ki je ponosno zagledan sam vase, prepričan, da zmore vse, in obenem tako zelo krhek in potreben odrešenja. Danes bodo posvečeni naši letošnji novomašniki. Vaši duhovniki se bodo spominjali dneva svojega posvečenja in novih maš. Tudi vsakega izmed njih je Jezus nagovoril in ga povabil z obal, na katerih je delal, in s poti, po katerih je hodil, in ga povabil na pot za seboj. In ga poslal k vam, da bi bil med vami ribič ljudi, da bi med vas prinašal Je-

zusovo ime. Prosim vas, da vsakemu izmed njih ponudite roko sprejemanja in dobrodošlice. Za vsakega bodite kot Ananija, ki je molil za Pavla in ga z molitvijo sprejel v občestvo vernikov v Damasku. Vaša molitev naj vedno znova sprejema tudi vaše duhovnike. Kot Cerkev molite zanje.

Naj bo praznik svetih apostolov za vse nas povabilo, da bomo prisluhnili Jezusovi besedi, se odpravili za njim, njegovo ime prinašali vsem ljudem in vse ljudi vabili k Njemu. Dovolimo mu, da iz vsakega izmed nas naredi ribiča ljudi in primerno posodo za njegovo ime. Naj bo z vami blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

msgr. Stanislav Zore
ljubljski nadškof metropolit

V maju smo se srečali v soboto, 16. maja ob 11. uri. Po maši smo v dvoranci poklepetali ob okusnem BBQ kosilu izpod rok Johna Macsaia (hvala Johnu), najrazličnejših solatah, ki ste jih prinesli, kavici in pecivu.

Hvala vsem, ki ste se na tretjo majsko nedeljo, 17. maja 2026, udeležili marijanske procesije v centru Adelaide. Letos je potekala od Victoria Parka do bližnjega osrednjega trga Victoria. Letošnja procesija je bila že 77. po vrsti. Hvala vsem, ki ste zastopali »naše barve«.

Carmen Jenko in Albina Kalc

V mesecu juniju smo se srečali v soboto, 20. junija ob 11. uri. Po maši smo se v dvoranci udeležili okusnega kosila in ostalih dobrot, ki so jih pripravile pridne roke skupine *Big Morning Tea Fundraiser*. Prostovoljni darovi so bili namenjeni za bolnike, ki se borijo z rakom.

V mesecu avgustu bo maša na slovesni praznik MARIJINEGA VNEBOV-ZETJA, v soboto, 15. avgusta ob 11. uri. Po maši Treudy in John Macsai vabita na BBQ kosilo, ki bo v dvoranci. Priporočamo se tudi za različne solate in pecivo.

V mesecu septembru bo maša v soboto, 19. septembra ob 11. uri.

Rosemary Poklar

Na voljo za spoved, pogovor sem na sobotni dan po osmi uri zjutraj in tudi po maši do 17. ure (5 pm). Pred prihodom me, prosim, pokličite. Hvala. Če bi si želeli duhovnega pogovora ali da vas obiščem, me lahko vedno pokličete na mobilno številko 0455 444 912.

Za vse tiste, ki zaradi oddaljenosti, oslabelosti ali drugih vzrokov ne morete priti v cerkev, še vedno obstaja možnost, da mašo v slovenskem jeziku spremljate na družbenem omrežju. V Melbournu prenašamo tako petkovo kot nedeljsko mašo ob 10. uri (v Adelaidi je takrat ura 9.30 am). Facebook stran je: Slovenian Mission Melbourne <https://www.facebook.com/slovenianmissionmelbourne>

Tudi na ta način smo lahko povezani in v oddaljeni bližini.

Angela Dodič in Olga Hrvatín

POLOVINKE

Katarina Mahnič

Naš čudežni svet (38)

V prejšnjih *Mislih* sem vam obljubila, da bodo naslednje Polovinke spet bolj posvečene naravi. In narava te tedne kar sama hodi k meni, me nagovarja, pomirja, mi odpira oči, daje energijo. Kar dogaja se. Vse me nekako vodi k njej, in vse, kar se zgodi, je nekako povezano z njo. Vsak dan pa se tudi dobesedno potopim vanjo, saj je moja ljuba reka Kolpa letos presegla temperaturni rekord (nekajkrat je imela celo čez 30 stopinj) in tako redno plavam, kot se rada pošalim, v največjih naravnih toplicah na svetu.

Začelo se je spomladi, seveda z regram. Je rekla ena zeliščarka na semiškem zeliščarskem festivalu, da bi se moral med »superživila« – tista, ki ne bi smela manjkati na nobenem jedilniku (kot so stročnice, kislo zelje, temna čokolada, česen, borovnice, zelenolistnata zelenjava, olivno olje, ribe ...) – uvrščati tudi regram. Ker je tako poln vsega, kar naše telo potrebuje. Pa še zastonj je in njegovo nabiranje je zabavna rekreacija, ob kateri si spočiješ dušo in telo. Vmes osmukaš še malo bezga in nabereš materino dušico – to je moja osnova za čajno mešanico, ki jo pripravim vsako leto in ji dodam še kakšnih petnajst drugih zelišč. Potem so na plano pririnjili šparglji (asparagus) – še eno superživilo, če mene vprašate. Dolga leta sem imela na mamičinem vrtu velik nasad špargljev; posadila sem jih, ko še niso bili tako moderni kot danes in naša družina je pomladi preživljala z raznovrstnimi špargljevim jedmi na krožniku. Prav užitek sem imela z iskanjem in preizkušanjem raznovrstnih receptov zanje. Naš atek je bil v času mojega »špargljevanja« star že čez osemdeset let in ko je izvedel, da bo lahko posajene rastline užival šele čez tri leta (ker se morajo, preden jih začneš rezati, najprej okrepiti) je žalostno rekel: »No, tega pa jaz ne bom doživel.« Pa je seveda dočakal in veselo jedel šparglje vse tja do svojega skoraj stotega. Z vrstno hišo mojih staršev se je poslovil tudi moj špargljev nasad, sicer pa ima tudi on svojo življenjsko dobo in sta nekako odšla skupaj. Tako zdaj šparglje kupujem na kmetiji Klepec na Krasincu, kamor se hodim tudi kopat na Kolpo. Taka čudežna rastlina se mi

zdi. Na plan pririnejo kot dolgi prsti, ki jih je treba v času uporabe nenehno rezati. Po dobrem mesecu, ko je žetev končana, pa se razbohotijo v goste, visoke grmičke, ki se z jesenjo obarvajo rumenkasto rdeče, kot mini macesni, vsaj meni se tako zdi. Njiva leži tik ob Kolpi, tako v zgodnjem poletju med plavanjem lahko opazujem, kako jih kmetica z vnučkom pobira in na poti domov se z mano že pelje šopek svežih špargljev. Bolj lokalno res ne bi moglo biti, nobenih prevozov, zamrzovanja, posrednikov ni vmes, ena čista, belokranjska slast in dobrota.

Letos smo bili obdarjeni tudi s sadjem, še posebej s češnjami, divjimi in domačimi. Tudi »rabutat« jih ni bilo treba, ker so ti jih vsi ponujali, tako da sem se jih na sprehodih s psom najedla kar z dreves. To je moje najljubše in pravzaprav edino uživanje sadja.

Kadarkoli ga nabere in prinesem domov, mi potem žalostno propade, razen če kdo ne pride na obisk. Na enak način jem tudi maline, robide, murve, jabolka ... takrat, ko rastejo, se jih že v naravi »nabašem« do onemoglosti, samo tako mi pašejo. Zdaj zorijo ringloji in slive, spet bom kuhala marmelado. Višnjevka že stoji na polici, na soncu se rdeče iskri višnjev liker, v shrambi v temi pa »zori« orehovec. »Za sladkanje mora biti na soncu, za zdravje pa v temi,« mi je nekoč razložila gospa na otoku Silba. Za vedno sem si zapomnila. Sploh sem človek, ki si največ zapomni iz ustnega izročila – recepte, razne gospodinjske in vrtné nasvete – in zelo malo iz knjig. Tudi za vedno vem, kdo mi je kaj povedal, tako kot si za zmeraj zapomnim, kdo mi je dal kakšno sadiko. Zato je moj vrt zelo osebni, s spomini na številne, tudi že pokojne, drage osebe, ki v obliki cvetja, drevja, grmovja in zelišč živijo na njem. In z mano. Trenutno imam posušenih tudi že kar nekaj svojih začimb: rožmarin, šetraj, origano, limonin timijan, več vrst bazilike, peteršilj, drobnjak, pehtran. Sploh slednji je poleg regram moja najljubša jedilna rastlina; kje vse ga že nisem uporabila! Zmotno je mišljenje, da je dober samo za potico; krasno se poda k piščancu, iz njega sem pripravila sirup za redčenje (*cordial*), semiški slaščičar Nedžo mi je naredil odličen sladoled, jabolčni kis, v katerega vtakneš vejico ali dve pehtrana, je božanski ... Vedno znova pa zmagajo pehtranovi razpokančki, ki spadajo v železni repertoar mojih sladk.

Piškot, ki vedno navdušijo in jih narediš mimogrede. Pa vam takole mimogrede navržem še recept zanje. Vzamete 280 g moke, 120 g masla, 150 g sladkorja v prahu, eno jajce, zvrhano žličko pecilnega praška, 2 jedilni žlici limoninega soka in 2 zvrhani jedilni žlici suhega pehtrana (lahko je tudi svež in priporočam, da ga raje date več kot premalo). Maslo sobne temperature in sladkor zmešamo z električnim mešalnikom in dodamo jajce in limonin sok. Suhe sestavine pomešamo med seboj in jih dodamo k mokrim. Testo za pol ure postavimo v hladilnik (lahko tudi več). Od testa odtrgamo majhen košček in ga med dlanmi oblikujemo v kroglico. To ponavljamo, dokler ne porabimo vsega testa. Kroglice zložimo na pekač, obložen s peki papirjem, in v segreti pečici pečemo na 180 stopinjah Celzija 10–15 minut, odvisno od peči in velikosti kroglic (naj ne bodo prevelike, kot kakšna frnikula, ker se med peko še napihnejo). Rahlo ohlajene potresemo s sladkorjem v prahu, ni pa nujno. Dober tek.

Življenje na podeželju me je, meščanko, pripeljalo do spoznanja, ki precej ustreza tistemu angleškemu reku *If you can't beat them, join them* (Če jih ne moreš premagati, se jim pridruži), pa niti ne v slabem smislu. Čeprav Semič ni ravno vas, se vendar vsi poznajo med seboj, in če nočeš biti ravno puščavnik, se je treba nekako pridružiti skupnosti. Pa se je kot naročeno spet narava odločila, da me dregne: v Semiču so organizirali seminar za gobjega determinatorja – pripravnika. Me je potegnilo, da bom po opravljenem tridnevnem izobraževanju

poznala kar osemdeset vrst gliv (goba je tisto, kar raste nad zemljo, skupaj s koreninami ali micelijem, se pravi podgobjem, pa se imenuje gliva). Seveda je to samo začetek, teorija, v praksi se v Gobarskem društvu Bele krajine, kamor sem se včlanila, dobivamo dvakrat mesečno, prinesemo košarice z našim gobjim ulovom in določimo vsako gobo posebej. Zanimiva goba, ki sem jo vključila na svoj jedilni seznam, je žvepleni lepoluknjičar, ki mu po domače rečejo kar gozdni piščanec. Ta rumena goba raste na lesu, se pravi drevesih, mlada (ko jo odrežeš, gre nož skoznjo

kot skozi maslo) pa je pogojno užitna. To pomeni, da jo je treba najprej termično obdelati – prekuhaš jo, potem pa narežeš na rezine, jih povaljaš v moki, jajcu in drobtinah in ocvreš kot zrezke. Okus je čisto piščančji – krasna zamenjava za meso, če si na primer vegetarijanec. Uživam torej, pa ne samo zato, ker rada jem gobe in že zdaj nabiram precej več vrst kot samo jurčke in lisičke, ampak ker so ti organizmi, ki niso ne rastline ne živali in imajo – pozor! – kar 50 odstotkov DNK podobne kot pri človeku, nekaj tako posebnega. Če ljudje ne znamo v sožitju živeti v skupnosti in drug drugemu pomagati, gobe (oziroma glive) to odlično obvladajo. So čistilke in zdravilke. Za naš planet so nepogrešljiv naravni vir, ki vzdržuje ekosisteme, podnebje in preživetje drugih živih bitij. »Svet je odvisen od gliv, saj so glavni akterji pri kroženju snovi in energije po vsem svetu,« je zapisal ameriški biolog in ekolog E. O. Wilson. Glive namreč omogočajo naravno recikliranje in kroženje hranil. Brez njih bi bili gozdovi pokopani pod plastmi odmrlega materiala, ki se ne bi mogel vrniti v tla kot hranila za nove rastline. Preko podgobja in mikoriznih povezav (t. i. *Wood Wide Web* – gozdni splet oziroma gozdni internet ali gozdno omrežje, kot ga nekateri imenujejo) glive skrbijo za rast gozdov in travnikov, omogočajo pa tudi premikanje atmosferskega ogljika preko rastlin v zemljo in s tem prispevajo k blaženju podnebnih sprememb. Gre za zapleten in soodvisen sistem, kjer živa bitja sodelujejo in/ali tekmujejo med sabo. Pa še ena zanimivost, da vidite, kako res nekaj izjemnega so. Kraljestvo gliv vključuje organizme v razponu od samostojne celice vse do kompleksnejših organizmov, ki obsegajo več hektarov površine. Največji organizem na svetu je verjetno enoten glivni micelij parazitske glive črnomekinaste mraznice, ki se razprostira na 890 hektarjih v vzhodnem Oregonu v ZDA in so ga odkrili leta 1998. Ocenjuje se, da

je organizem star okoli 2.400 let. Za lažjo predstavo – gre za območje velikosti več kot 1.000 nogometnih igrišč. Precej impresivno, kajne!

In narava se mi je v tem času prikradla tudi v glasbo. Na koncertu na prostem, ki so ga organizirali v knjižničnem parku v Novem mestu, je nastopila skupina Bakalina Velika (bakalina je narečna beseda za skledo) iz visokogorske vasi

Čadrg na Tolminskem. Glavni pisec besedil in glasbe je Jani Kutin, kmet, sirar in ljubiteljski arheolog, vse življenje trdno povezan z naravo in tolminskimi hribi. Pred leti so ob obnavljanju starega kala za napajanje živine z bagri iz zemlje potegnili ogromna debla dreves, ohranjenih v blatu. Analiza je odkrila, da so to ostanki 6.500 let starih jelk, nekaj izjemnega na območju Slovenije. Fantje zdaj iz njih izdelujejo nenavadna glasbila – kaj lepšega bi še lahko bilo, kot da se narava prelije v glasbo. Bakalinine pesmi pojejo o naravi in naravnih pojavih – Zima, Žled, Zvezdno nebo, Zlati Bogatin, Prvi krajec, Čudežen svet ... in to v čadškem, tolminskem narečju. Spet sem v polnosti uživala v raznolikosti te naše prekrasne slovenščine. »Ta naš svet, ta čudežn svet, adpiera mi duri n usakrt pakaže mi kšn nou cviet, de mala pastanem n si adpačijem ači.« Primorci, ki vas v Avstraliji ni malo, boste najbrž razumeli. Prav tako kot glasbeni del pa so bili dragoceni tudi Janijevi medgovori, v katerih je ljudi mehko pozival k streznitvi, k sožitju, k večji povezanosti z naravo. Brez moraliziranja, žuganja s prstom in odvečnih besed je začaral občinstvo – odhajali smo zamišljeni, spremenjeni, prebujeni. Ko bi politiki zmogli vsaj kanček njegove modrosti, prepričljivosti in čutenja, bi bilo morda drugače.

»Zamirkite. Vse smo vsi. In svet ni naš, ampak smo mi njegovi.«

Slovenian Mission Melbourne

p. Simon Peter Berlec OFM
Mobile: 0455 444 912
Sts. CYRIL and METHODIUS
SLOVENIAN MISSION

Baraga House, 19 A'Beckett Street
PO Box 3200, KEW VIC 3101
Tel.: (03) 9853 7787
E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

NE USTRAŠITE SE SVOJEGA BREMENA;

naš Gospod ga nosi z vami. Kar dobri Bog naredi, dobro naredi, in če da kaki mladi materi veliko otrok, to pomeni, da jo ima za vredno, da jih vzgaja. To je znamenje zaupanja z njegove strani. Delajte tako, da se bodo vaši otroci nekega dne veliko bolj spominjali tega, kar so vas videli delati, kot tega, kar ste jim govorili. Jezus, moje bolečine združi s svojimi bolečinami, moje trpljenje s svojim trpljenjem. Nakloni mi milost, da bom vedno zadovoljen v položaju, v katerega si me postavil. Slavlil bom tvoje sveto ime in vse, kar se mi bo zgodilo.

sv. Janez Marija Vianney

TU JE DOVOLJEN TUDI SMEH!

Pravijo, da se ljudje ne smejejo več. Kakor da bi nad mesti in po ulicah, na hišah in tovarnah, na avtomobilih, avtobusih in vlakih, nad blagajniškimi pulti in okenci v uradih visel velik napis z velikanskimi črkami: Tu smeh ni dovoljen.

Zdi se, da nas je smeh zapustil, ker je v naših bivališčih hkrati z ljubeznijo umrlo tudi veselje. Živimo v turobnem

svetu. Sodeč po tisku in radiu v naši deželi kmalu ne bo več človeka, ki bi bil zadovoljen s tem, kar ima. Iz za nepristopnih okopov svojih štirih sten pošiljamo ostre kritike in burne proteste. Ljudje so v sebi umrli od hladu. Ne delaj tako kislega obraza! Ne hodi okoli s tako povešenim nosom! Doma in na ulici bodi nasmejan! Pristrčen, zdrav smeh ti je danes potreben bolj kot kdaj koli. Smeh osvobaja!

Phil Bosmans

Mesec junij je bil zaznamovan s slovenskim praznikom svetega Rešnjega telesa in krvi v nedeljo, 7. junija, ko smo na koncu maše prosili za blagoslov z besedami: »Nebeški blagoslov naj blagoslovlja, varuje in ohranja naš kraj in

vse, ki v njem prebivamo, tudi polja in sadove zemlje, da jih bomo zdravi uživali. V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha». Zaznamovan je bil tudi s praznikom Srca Jezusovega v petek, 12. junija, in na koncu s praznikom apostolov Petra in Pavla v ponedeljek, 29. junija.

Mašo za domovino ob dnevu državnosti republike Slovenije smo darovali v nedeljo, 21. junija, ob 10. uri.

Žegnanje v čast zavetnikom naše cerkve in misijona, svetima bratoma Cirilu in Metodu, smo obhajali na prvo nedeljo, 5. julija. Ob koncu maše smo zapeli zahvalno pesem Bogu za vse milosti, ki jih prejemo v našem svetišču.

Ob minulem prazniku sv. bratov Cirila in Metoda, našem žegnanju, se še posebej zahvaljujem Božji ljubezni, ki jo okušam po dobrotnikih misijona, po zvestih sodelavcih, po skritih molivcih, po vseh, ki na tak ali drugačen način kažete, da ste moji sopotniki.

Hvala vam za vsak izraz Vaše podpore, za vsako toplo misel, za vsako delovno uro, ki ste jo pustili v Kewju.

Še posebna zahvala pa velja Vsem, ki si od svojega odtegujete, da darujete za potrebe misijona. Bog, ki vidi na skrivaj, naj Vam bo bogat plačnik.

Hvala vsem za prinesene dobrrote, članicam Društva svete Eme pa za njihovo pripravo in postrežbo.

Devetindvajseta obletnica smrti patra Bazilija bo v nedeljo, 26. julija 2026. S hvaležnostjo se ga bomo spomnili pri maši ob 10. uri. Ob tej priložnosti izrekam iskreno zahvalo članicam Društva sv. Eme, ki vsak mesec darujejo za mašo za pokojnega patra, za sestre ter za žive in pokojne članice Društva sv. Eme.

Osmega avgusta – letos bo ta dan sobota – bomo obhajali god avstralske svetnice Mary of the Cross MacKillop (15. 1. 1842–8. 8. 1909).

Slovesni praznik MARIJINEGA VNEBOVZETJA bo v soboto, 15. avgusta. Ker bom ta dan med slovenskimi rojaki v Adelaidi, bomo posvetitev slovenskega naroda Materi Božji obnovili v nedeljo, 16. avgusta 2026.

Praznovanje OČETOVSKEGA DNE bomo imeli teden dni pred samim praznikom, v nedeljo, 30. avgusta 2026.

SLOMŠKOVO NEDELJO bomo obhajali v nedeljo, 20. septembra 2026. Naš bl. škof Anton Martin Slomšek je zapisal: »Za nebesa si nabirajte zakladov! Kar bomo tukaj vsejali, bomo tam vekomaj želi. Kakor staro leto bo minilo naše življenje, dobra dela pa nam bodo ostala.«

OBLETNICO BLAGOSLOVITVE NAŠE CERKVE (58.) bomo obhajali **v nedeljo, 18. oktobra, ob 10. uri**. Prvo slovensko cerkev (kapelo) v Avstraliji je 20. oktobra 1968 blagoslovil tedanji koprski škof dr. Janez Jenko. Ob tej priložnosti se je zbrala velika množica ljudi, med njimi tudi mnogi, ki se dobro spominjajo zgodovinskega dogodka izpred več kot pol stoletja.

ZAKONSKE JUBILEJE (10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60 ...) bomo praznovali **v nedeljo, 25. oktobra 2026, ob 10. uri**. Prosim, če sporočite, kdo praznuje, in ne recite: »Saj ni potrebno!« ali pa »Midva ne praznujeva«. Verjemite, praznovati je treba, ker je človek tudi bitje, ki praznuje.

Še naprej Vas prijazno vabim, da se v prihodnosti vsaj kdaj udeležite tudi petkove maše ob 10. uri (am). Ob petkih je tudi več možnosti in časa za pogovor. V nedeljo je res veliko stvari, in včasih se zdi, kot da si nočem vzeti časa za vas ali da vas kar na hitro odpravim. Vesel bom vsakega, ki bo prišel na pogovor med tednom, vsekakor pa vas prosim in vam priporočam,

da me pred tem pokličete po telefonu (0455 444 912), da bom doma in ne boste ostali pred zaprtimi vrati. Hvala za Vaše sodelovanje in razumevanje.

Za vse tiste, ki zaradi oddaljenosti, oslabelosti ali drugih vzrokov ne morete priti v cerkev v Kewju, še vedno obstaja možnost spremljanja maše na družbenem omrežju. Prenašamo tako petkovo kot nedeljsko mašo ob 10. uri (am) na naši Facebook strani: Slovenian Mission Melbourne <https://www.facebook.com/slovenianmissionmelbourne>

KRSTA

SANTINO BODHI NEILSON je v nedeljo, 24. maja 2026, v naši cerkvi v Kewju prejel zakrament sv. krsta. Čestitke staršema Alexandru in Jessici Neilson, ter botroma Jamesu Neilsonu in Ariyani Hostnjak.

ADELINA BUTINAR je v nedeljo, 31. maja 2026, v naši cerkvi v Kewju prejel zakrament sv. krsta. Čestitke staršema Adrianu in Anamariji Butinar, ter botroma Alexandru in Lydii Bratina.

ODŠLI SO

MARIJA BOSNIĆ, rojena SEMENIČ, je umrla v ponedeljek, 4. maja 2026, v Ringwood Private Hospitalu v Ringwood Eastu. Rodila se je 8. septembra 1933 na Jesenicah na Dolenjskem. Od nje smo se poslovili v četrtek, 14. maja 2026, v naši cerkvi v Kewju. Ob 11. uri smo darovali mašo zadušnico, po njej so jo odpeljali na upepelitev. Sočutje hčerki Nini, vnuku Petru, pravnukinji Lily in pravnuku Joshui.

MILKA (Ljudmila) KNAP, rojena UHAN, je umrla v sredo, 13. maja 2026, v Salisbury Housu v Beaconsfield Upperju. Rodila se je 22. novembra 1930 v vasi Rihpovec. Od nje smo se poslovili v torek, 26. maja 2026, v cerkvi sv. Jožefa v Warragulu. Ob 11. uri smo darovali mašo zadušnico, po njej smo jo pokopali na pokopališču Gulwarra Heights Memorial Park v Warragulu.

Sočutje sinu Tonyju, hčerki Teresi, vnuku Cooperju in sorodnikom.

MARIJA JANIČ, rojena VOGRIČIČ, je umrla v ponedeljek, 25. maja 2026, v Sunshine Hospitalu v St Albansu. Rodila se je 30. avgusta 1939 v vasi Krašči na Goričkem. Od nje smo se poslovili v sredo, 3. junija 2026 ob 10. uri, v Tobin Brothers Paths of Life Chapelu v St Albansu. Po njem smo jo pokopali na pokopališču Keilor.

Sočutje sinovoma Franku in Karlu, vnukinjama Jackie in Casey, ter sestrama Josephine in Anici v Avstraliji.

SONJA KODER, rojena FROL, je umrla v torek, 26. maja 2026, v Box Hill Hospitalu v Box Hillu. Rodila se je 4. novembra 1934 v Sušaku (Reka) na Hrvaškem. Od nje smo se poslovili v četrtek, 11. junija 2026, v naši cerkvi v Kewju. Ob 14.30 (2.30 pm) smo darovali mašo zadušnico, po njej so jo odpeljali na upepelitev.

Sočutje možu Jožetu, hčerkama Doris in Ireni, sinovoma Jožku in Danielu, vnukinjama Jasmine in Chelsea, vnukom Josephu, Georgu, Matthewu in Brodieju, pravnukoma Williamu in Tobyju, ter sestri Zlati v Sloveniji.

SLAVKA LAH, rojena KOROŠEC, je umrla v soboto, 6. junija 2026, v Baptcare Karana Aged Caru v Kewju. Rodila se je 8. aprila 1936 v Štrukljevi vasi. Od nje smo se poslovili v ponedeljek, 15. junija 2026, v naši cerkvi v Kewju. Ob 11. uri smo darovali mašo zadušnico, po njej smo jo pokopali na Boroondara Cemeteryju v Kewju.

Hčerka Roxanne je o svoji mami povedala:

»Slavka was born on the 8th April 1936 in the beautiful green countryside of Slovenia, in a small village called Štrukljeva vas. It was a different era, a time of scarcity, hardship and toil. Slavka was the sixth child of seven siblings. There were Žan, Mima, France, Vine, Tone, Slavka and Lado. She was the last of the siblings to pass. Slavka was christened Alojzija Korošec, but never liked her birth name and was known as Slavka, an informal version of Alojzija. The family had a small farm and were basically self-sufficient. They had fields to grow crops and livestock to provide milk and meat. Everyone at home was expected to contribute, and life was hard.

When World War 2 swept through Europe, it became even harder for her family and others in Slovenia. In 1943, Communists forced Slavka's family from their home at gunpoint in the middle of the night, while they stole and looted what little food and supplies they had. The family was displaced and forced to stay with strangers in a village called Borovnica for a year. Slavka never forgot the trauma of enduring numerous air raids and bombings at night, which the family thankfully survived.

When the war ended in 1945, families returned to the ravaged remains of their farms, although much land had been confiscated. Slavka never saw her father or eldest brother Žan again; they had been held in camps and executed by partisans just after the war ended. Thus began her lifelong hatred of Communism and Communists. No one in Slovenia could speak of the men who never came home, with thousands of the Homeguard soldiers (or Domobran-ci) murdered, and their bodies thrown into ravines in Slovenian forests.

Slavka's family returned to the farm and struggled to survive. She had only managed to go to school for a few disrupted years, perhaps obtaining an education to grade three level. For such a clever person, who had the potential to learn and achieve so much, this was a terrible waste. Even so, she had a lifelong love of reading, could write beautifully and add numbers in her head very quickly and accurately.

As a young teenager, she worked hard on the family farm and would then cycle to her sister Mima's farm to help her out as well. She was very fond of her niece and nephews there and would stay for weeks at a time. Slavka matured into an attractive young woman; blonde, blue eyed and buxom, with no shortage of male admirers. A neighbour in Štrukljeva vas, Janez Lah, had been besotted with her for years and would chase off any other potential suitors, before they could make an impression on her. Slavka and Janez married in April 1958 – she had just turned 22. Her mother was thrilled to have her settled so close by.

However, only a year after their marriage, Slavka was wanting more from

life than working hard on a farm. Being strong willed and feisty, she could not tolerate the political regime and would not vote in elections, having only communist candidates to choose from. To get ahead at that time, you could not attend mass and had to have the little red book. So, the decision was made by Slavka and Janez to escape across the border into Austria. Only her younger brother Lado was told of the plan. Their intention was to go to Chicago, where some of Janez' aunts lived.

Slavka and Janez made the journey across the border in a train carriage, hiding amongst logs, and after two days in cramped conditions got out of the train at Salzburg. They lived in a refugee camp there for six months. It was actually a very happy, carefree time for Slavka. The refugees were well treated, well fed and free to roam the beautiful town. Eager to prepare for her new life in a new country, Slavka took the free English lessons that were offered in the camp. Years later, her favourite movie would be "The Sound of Music", set in Salzburg. She would recognise landmarks from her time there.

Whilst waiting to be processed in the camp, Slavka and Janez were informed that there was a two year wait for refugees wanting to immigrate to the United States. Going to Chicago was now out of the question. Their options were Australia or Canada. A sliding doors moment! The ship for Australia was departing earlier, and besides that, Canada was too cold, like Europe, so Australia it was.

Slavka and Janez arrived in Melbourne on Good Friday, 1960, having sailed on the Roma for one month. She was

never afraid of hard work and took on three jobs at once, soon after arriving here. After two years of living in share houses with other immigrant couples, Slavka and Janez had managed to save enough money for a deposit to buy a house. Their first home was in Tennyson Street, Kew and they moved in when Slavka was eight months pregnant with their first child Maria, born in 1962. Their second child Roxanne (me!) came along six years later in 1968.

In time, Slavka established new roots and connections here. She and Janez lived close to the Slovenian Mission, which had been established in the 1960s by Father Basil Valentine (pater Bazilij) and we attended mass here every Sunday. Slavka's cousin, Tony Urbas, also lived close by and our families regularly visited each other. Mila Šuštarč became a treasured friend, and Noreen Bagnell was another lovely lady who became dear to her. Slavka and Janez became founding members of the Slovenian Club at Eltham and would regularly attend dinner dances and BBQs there.

In 1978, our family moved to Wills Street in Kew, just three streets away from this church. In April of that year, Tony Urbas' young wife, Ivanka, tragically passed away and Slavka became more involved in the care of their three children, who were also Slavka's god-children. Frances, Natasha and Tony were always very special to her.

After working in various jobs as a cleaner, barmaid, and factory worker, Slavka became a nursing assistant in the 1970s at Kew Cottages, where she worked full-time for more than

20 years. She mainly worked 13-hour night-shifts, which was hard, as she never slept properly during the day. Slavka enjoyed looking after the disabled residents there who loved her, as she was very affectionate with them.

Always wanting to improve and extend herself, she studied for a nurses' aide certificate and passed the exam. Quite an achievement for someone who had never formally learned English!

Slavka was a very loving protective mother. She wanted my sister and I to have all the opportunities available to us, that she was denied growing up. She worked hard to send us to private schools and paid for ballet and piano lessons. Slavka was so proud of our academic achievements and university degrees. She was also very happy with our choice of husbands, Jim and Eddy. Good, kind men who became like real sons to her.

What Slavka never anticipated, as she planned her escape from Slovenia in 1959, was how homesick she would become. She missed her mother, sister, brothers, nieces and nephews so much. Communication between people back then was far more difficult than it is now, mostly involving posting letters that would take two months to arrive. Telephone calls were costly and of poor quality. Slavka's mother would write to her, berating her ... why did you have to move so far away?

The first time Slavka travelled back to Slovenia was in 1972, when the four of us went as a family. Her longing to see her family was strong and so she would return to Slovenia at least every 4-5 years. Her last trip was in 2010 to attend the first mass of Mima's grand-

son, Erik, who had become a priest. Slavka was thrilled to be part of the festivities.

Slavka retired at the age of 60 and finally had time to do the things she enjoyed. She loved gardening, reading and had taught herself to sew, knit and crochet. The grandchildren started arriving in 1998; first Marcus and Lauren, then Isabelle in 1999 and finally Robbie in 2002. Spending time with and looking after her grandchildren gave Slavka the greatest joy imaginable. She would love and spoil them and was never strict with them, like she was with my sister and I growing up. Later on, as they grew up, she was so proud of their accomplishments at school and university.

Slavka enjoyed coming to Phillip Island with us and going on trips to Wilson's Prom, Queensland and Tasmania. She loved travelling, hiking and seeing new places.

Sadly, Janez developed Parkinson's disease in his 70's and Slavka looked after him at home for as long as she could. He was placed in care in 2006 and passed away in 2013, which was very hard on her.

Nonetheless, Slavka continued to live alone and independently in the Wills Street house for many years. She would drive herself to the shops and church and still cooked, cleaned and weeded the garden. Anyone who dropped by to visit her would be well fed, Slavka was a fabulous cook. She would knit beautiful jumpers for her grandchildren and create the most intricate tapestries. She would sew aprons with different patterns and colours, and give them to family and friends. I treasure those

beautiful aprons now! Slavka loved animals, especially cats, and there was always a feline following her around the house.

My sister and I would love to visit her and spend time with her. She was a great conversationalist. Very witty, very funny! Excellent company.

Then five years ago, my sister Maria passed away quite suddenly. For Slavka who had endured so much trauma in her life, this tragedy was the hardest thing to bear. With our support, and the support of Father Simon Peter, she got through the terrible grief, but she had lost some of her spark. Her lovely blue eyes shone less brightly.

Slavka caught COVID in early 2022 and her mental and physical health began to decline over the next few years. In July last year, she moved to Karana Community, a nursing home just a few hundred metres from here. Always fiercely independent, the decision to move into aged care was difficult for her to accept, but with regular visits from family and friends, Slavka settled into life at Karana. The staff there looked after her beautifully. Of course, she was still taken to mass every Sunday. Slavka had a lovely singing voice, knew all the Slovenian hymns and would harmonise with Father Simon Peter during services. This brought her much joy. Father (or pater) regularly visited Slavka at Karana, where they would sing together. We thank him so much for the time he spent with her.

Over the last few months, Slavka's dementia had progressed and she had stopped eating. I believe she had had enough of life and was choosing to go out on her own terms. Slavka hated

losing her cognitive abilities; which was understandable, as she had always been so sharp.

Last Saturday, the family gathered at Karana to say their final goodbyes to her. We played Slovenian music and prayed. Slavka was not alone as she took her last breath and passed away peacefully. She was not afraid to die. Her strong faith in God had always sustained her.

We thank you, God, for the life of this strong, vibrant, generous loving woman and the wonderful legacy she has given us.

Thank you Mama for all that you did for us; for all your love and support over the years. You were the nucleus of our family and my rock of Gibraltar. Maria and I were blessed to be your daughters.«

Sočutje hčerki Roxanne, vnukinjama Isabelli in Lauren, vnukoma Marcusu in Robertu, ter vsem prijateljem.

MILAN PROSENIK je umrl v petek, 3. julija 2026, v Uniting AgeWellu v Hawthornu. Rodil se je 1. oktobra 1937 na Senovem. Od njega smo se poslovili v soboto, 11. julija 2026, v naši cerkvi v Kewju. Ob 11. uri smo darovali mašo zadušnico. Po njej so ga odpeljali na upepelitev.

Sočutje partnerki Mileni, sinu Waynu, hčerki Karin, bratu Dragu v Avstraliji in sestri Pepci v Avstriji.

Ivan in Frančeska Deželak sta uredništvu sporočila:

STANKO TEHOVNIK je umrl v nedeljo, 21. junija 2026, v Cro Caru v

Ripplesidu (Geelong). Rodil se je 27. oktobra 1931 v Ljubljani. Od njega so se poslovili v četrtek, 2. julija 2026, v Kings Funerals v Newcombu. Pokopali so ga na pokopališču Geelong Western Cemetery.

Ray Seljak je uredništvu sporočil o smrti sestre:

ZLATA SELJAK je umrla v nedeljo, 21. junija 2026, v bolnišnici University Hospital Geelong v Geelongu. Rodila se je 8. aprila 1949 v vasi Kojsko v Goriških Brdih. Od nje so se poslovili v četrtek, 2. julija 2026, v cerkvi Svete Družine v Bell Parku. Ob 11. uri so darovali mašo zadušnico, po njej so jo pokopali na pokopališču Barrabool Hills Cemetery v Hightonu.

Tone Dolinar je uredništvu sporočil:

IVAN SKOBE je umrl 18. septembra 2024 v Berwick Hospitalu. Rodil se je 25. maja 1939 v Sloveniji.

Mimi Blatnik je uredništvu sporočila:

MARTIN DIMEC je umrl 11. julija 2022 v Melbournu. Rodil se je 21. oktobra 1929 v Celju.

ANA DIMEC, rojena AVŽIN, je umrla 23. maja 2026 v Melbournu. Rodila se je 18. julija 1933 v Kranju.

VAŠI DAROVI

ZA BERNARDOV SKLAD: 200 \$: Alma Čuček. **40 \$:** Dan Furlan, Max Štavar, Slava Maver, Danica Petrič. **20 \$:** Alojz in Paulina Grlj.

Peter Tomsič, 90 let

Dan Furlan, 70 let

Vinko, 90 let, in Anja Seljak

Jože in Angelca, 80 let, Veedetz

Marinka Greco, 90 let

Helena Leber, 85 let

Slovenian Mission Sydney

ST. RAPHAEL'S SLOVENIAN MISSION
 p. Darko Žnidaršič OFM
 313 Merrylands Road, PO Box 280
 MERRYLANDS NSW 2160
 Tel.: (02) 9637 7147
 Mobile: 0409 074 760
 Fax: (02) 9682 7692
 Mail: slomission.sydney@gmail.com

DAN DRŽAVNOSTI SLOVENIJE IN NEDELJA SLOVENCEM PO SVETU

Ob dnevu državnosti – 35-letnici naše samostojne Slovenije – premislimo svoje dolžnosti do domovine. Bogu se moramo zahvaliti za čudovito slovensko deželo. Ob tem naj bi poživili ljubezen do domovine in spoštovanje do materinščine, do zveličavne narodove omike. Imamo veliko odgovornost do prejšnjih in prihodnjih rodov. Zahvaliti se hočemo za dar krščanske vere v pravega Boga. Sv. Janez Pavel II. je ob svojem prvem apostolskem obisku v Sloveniji, 18. maja 1996, rekel: »Dokler je Cerkev še romarica na tem svetu, ni evangelij nikoli oznanjen enkrat za vselej. V vsaki dobi zahteva novih oznanjevalcev in pričevalcev. Ni dovolj sklicevati se na dediščino preteklosti, saj se mora vsak krščanski rod sam ponovno odločiti za krščanstvo.«

Dr. Anton Štrukelj, zlatomašnik

NEDELJA SLOVENCEV PO SVETU, 5. JULIJA, naj bo enako priložnost za medsebojno vez v naši molitvi in obogatitvi drug drugega s svojimi talenti, dosežki in s skritimi žrtvami – za narodov blagor, za blagor Cerkve in za zgled mnogim ljudem od vsepovsod, da bi

bili kot Slovenci zgleden narod, zgledni ljudje in bolj razpoznavni – tole slednje nam zelo manjka! Naj bo to tudi moja popotnica ob bližnjem slovesu, ki je prišlo nepričakovano.

p. Darko

MED NAMI JE BILO ...

THE VOSA ANNIVERSARY, 24th May, 2026

On Pentecost Sunday, VOSA Sydney proudly celebrated the first anniversary of the VOSA Newsletter in the Father Valerijan Jenko's Hall at St Raphael's in Merrylands. The occasion was an opportunity to celebrate and reflect upon the achievements of the newsletter over the past year and thank all those who play a significant part in contributing to its growth and success.

The event was filled with joy, laughter, fantastic food and meaningful connections. In attendance were H. E. Ambassador to the Republic of Slovenia Marko Ham, Honorary Consul to the Republic of Slovenia in NSW Aleks Lajovic and Claire Lajovic, Three Professors – Alojzija Sosič, Mateja Bartol and Mojca Nidorfer from the Faculty of Arts – University of Ljubljana, and Representatives from the Slovenian organisations of Club Triglav Mounties and The Historical Archives of Slovenian Australians.

On behalf of the entire VOSA team, I would like to thank you all for being a part of the first anniversary celebration with us! We hope you enjoyed catching up with friends, and we look forward to seeing what the next year has installed.

Jordan Covich

To our loyal subscribers, thank you for your support.

PRVO NEDELJO V JUNIJU smo praznovali praznik sv. Rešnjega Telesa in Rešnje Krvi. Po sv. maši smo namesto procesije imeli evharistično pobožnost. Podelil sem blagoslov na štiri strani neba, melkitski duhovnik Fr Georges pa je ob sklepu blagoslovil ljudstvo z Najsvetejšim. Letošnji junij je bil zelo toplel, nobenega mraza, na god sv. Antona Padovanskega, 13. 6., smo imeli kar 33 stopinj. Julij pa je bolj mrzel.

DELAVCI PODJETJA Emperor Roofing so v juniju popravili streho na naši dvorani, ki je spet puščala na treh krajih, in streho nad stanovanjem zadaj. Vstavili so novi strešni okni, eno od oken je bilo že dolgo počeno in je tudi zamakalo v moje stanovanje. Streha na cerkvi je še v dobrem stanju, popraviti moramo napušče in nadstreške okrog, pobarvati zvonika, ki po 17 letih (obnovljena sta bila 2009) spet rjavita, in kapi zvonika spodaj očistiti in zaščititi. Bakreni strehi sta bili novi leta 1991.

SV. MAŠA ZA DOMOVINO je bila na Slovenskem društvu Sydney v nedeljo,

28. 6., v stari dvorani društva. Zbralo se nas je 65 rojakov, nekateri ste še prihajali. Hvala Vam, da smo bili dobra družba. Navzoči so bili tudi predsednik Anthony Tomažin, predsednik MP David Saliba, predsednica Slovenskega društva Triglav v Canberru Nataša Kapušin in drugi gostje. Po proslavi sta za glasbo in urne pete poskrbela glasbenika Alpskih odmevov. Za postrežbo – catering in kosilo so poskrbeli sosede – ekipa The Parks Venue.

GOSPA MONA GOUBRAN iz Campbelltowna, ki je pred dvema leti obnovila naše jaslice, sedaj obnavlja poslikave na kapelici – znamenju na našem slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rokwoodu. Predvidoma konec julija bo delo končano. Okrog načrtujemo nove gredice za žarne grobove in tudi spominsko ploščo, na kateri bodo napisani vsi naši patri frančiškani in sestre frančiškanke, ki so delovali med nami. **NOV PASTORALNI SVET:** V aprilu in maju smo izbrali nove člane našega Pastoralnega sveta pri Sv. Rafaelu. Prvi sestanek smo imeli v soboto, 27. 6. popoldne v naši dvorani p. Valerijana Jenka v Merrylandsu. Hvala vsem, ki ste sprejeli članstvo in sodelovanje, in še drugim rojakom, ki nam zvesto pomagata, nas spremljate z molitvijo, pozornostmi in darovi.

ČLANI PASTORALNEGA SVETA SO:

p. Darko Žnidaršič, Jordan Covich, Branko Fabjančič, Sonja Fisher, Vesna Kavčič, Olga Konda, Olga in Jože Lah, Jože Marinč, Jožica Modrijačič, Mimi de Rooy, Jenny Stariha, Mark in Irena Stariha, Walter in Kristina Šuber, Mišelca Šušteršič.

St Raphael's Pastoral Committee (Pastoralni Svet)

On Saturday, 27 June, the St Raphael's Mission held a meeting at which members of our church community were appointed to the Pastoral Committee. These members will work collaboratively to support Pater Darko Žnidaršič and foster the spiritual and community life of our parish.

Committee Members

Chairperson: Josie Modrijančič

Vice Chairperson: Walter Šuber

Secretary: Olga Lah – assisted by Mimi De Rooy and Jordan Covich

Treasurer: Joe Marinč – assisted by Branko Fabjančič, Mimi De Rooy and Michelle Šušteršič

Liturgy Facilitators: Sonia Fisher and Joe Marinč

Catering and Community Activities Facilitator: Jenny Stariha – assisted

by Olga Konda, Josie Modrijančič, Irene Stariha, Vesna Kavčič and Kristina Šuber

Maintenance Facilitator: Mark Stariha – assisted by Jože Lah, Walter Šuber.

The Pastoral Committee serves in an advisory capacity rather than a governing one. Members are appointed for a five-year term.

The Committee's role is to promote and nurture the life of our church community, supporting the pastoral mission of the parish while representing and giving voice to the hopes, needs and aspirations of our parishioners.

We congratulate all those who have accepted these roles and thank them for their willingness to serve our community with generosity and commitment. We ask God's blessing upon them as they undertake this important ministry.

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL

ZADNJO NEDELJO V JULIJU, 26. 7., praznujemo dan starih staršev in starejših. »Nikoli te ne bom pozabil« (Iz 49,15). Sveti oče Leon XIV. hoče poudariti, da Božja ljubezen do človeka nikoli ne pojenja, niti v krhki starosti. Geslo iz knjige preroka Izaija je sporočilo tolažbe in upanja za vse stare starše in starejše.

NA PRAZNIK MARIJINEGA VNEBOV-ZETJA, 15. 8., bosta sv. maši ob 9.30 dopoldne in ob 6.00 zvečer. Obnovili bomo posvetitev slovenskega naroda Materi Božji. Potrudimo se za udeležbo.

NA PRAZNIK MARIJINEGA ROJSTVA, 8. 9., bosta sveti maši prav tako ob 9.30 dopoldne in ob 6.00 zvečer.

NEDELJA, 27. 9.: RAFAELOVA NEDELJA – žegnanjska, PRAZNOVANJE ZAKONSKIH JUBILEJEV IN POSLOVILNA SV. MAŠA P. DARKA ob 9.30 dopoldne. Zakonski jubilanti ste vabljeni, da se čimprej prijavite, zlatoporočenci in starejši ste dobrodošli vsako leto po zlati poroki! Zadnja leta smo morali kar bezati kakšne jubilate, kot bi s slamico bezali fižolčke ali frnikole izpod omare. Vsako leto se spomnimo naših rajnih in ovdovelih. Naj nihče ne bo izključen iz našega občestva, saj je to naš župnijski dan. Po sv. maši bomo imeli skupno kosilo v dvorani.

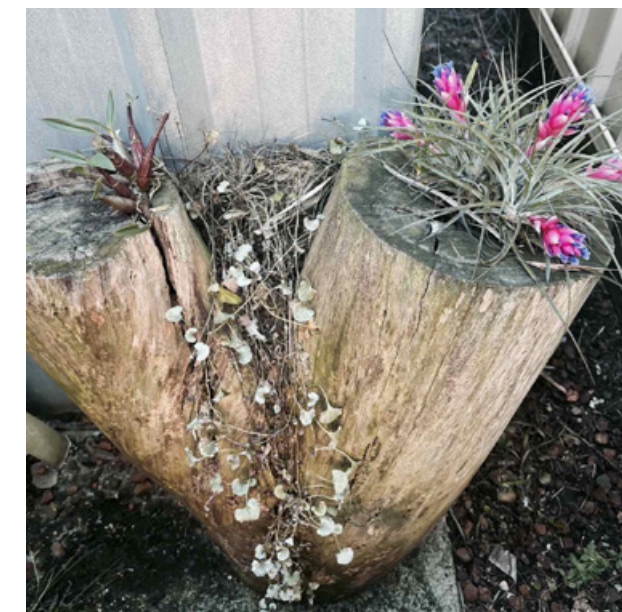
P. Darko se bom to nedeljo po 21 letih tudi poslovil od Vas, rojakov. Provincial p. dr. Christian Gostečnik me je imenoval za predstojnika našega

samostana v Kamniku. P. Ciril se je odpovedal službi iz zdravstvenih razlogov in odhaja na Kostanjevico pri Gorici (Nova Gorica).

Svojo novo službo v Kamniku bom nastopil zadnjega septembra letos.

WOLLONGONG – FIGTREE – HRVAŠKA CERKEV MARIJE KRALJICE

Sv. maša je vsako 2. nedeljo v mesecu ob 4.00 popoldne do vključno septembra. Potem bomo morali najti novo rešitev. Odkar smo se lani avgusta poslovili od slovenske cerkve vseh svetih in nadaljujemo v hrvaški cerkvi Marije Kraljice, nas je ostalo zelo malo. Če nas je bilo še pri zadnji maši v slovenski cerkvi 36 (sicer od 15 do 25), nas sedaj ni niti 20. Nekateri ne morejo več prihajati, kmalu še kdo ne bo mogel, še nekaj je pokojnih. Za nekatere pa – ne vem, kje so! **Upam, da se zberemo v večjem številu pri septembrski sv. maši, ko se bom poslovil od Vas – v nedeljo, 13. 9., ob 4.00 popoldne.**

V mesecu avgustu obhaja hrvaška cerkev Marije Kraljice žegnanje – romarski shod v soboto pred velikim šmarnom, letos 8. avgusta. Sv. mašo ob 11.00 bo vodil p. Klaudio Milohanovič, frančiškan iz St. John's Parka, ki me je nekajkrat nadomeščal v Merrylandsu. P. Klaudio zna slovensko, njegova mama je Slovenka, doma od Sv. Urbana pri Ptuj – Desternika. Po sv. maši je piknik; hrane, pijače in družbe bo več kot dovolj!

CANBERRA – GARRAN – SV. PETER IN PAVEL

Sv. maša je vsako 3. nedeljo v mesecu zvečer. Julija in avgusta bosta sv. maši ob 5.00 popoldne (19. 7. in 16. 8.), septembra pa ob 6.00 zvečer (20. 9.). **Pri septembrski sv. maši se bom tudi poslovil od Vas, rojakov.** Vabim Vas, da pridemo v čimvečjem številu. Tudi v Canberri – Garranu se je število udeležencev pri slovenski sv. maši zelo zmanjšalo. Pred 15 leti sem imel 60 do 70 udeležencev, danes nas je komaj 10 do 15.

KRALJIČINA DEŽELA – QUEENSLAND

Naša Božja služba bo 2. soboto v septembru, 12. 9., ob 11.00 dopoldne, v Marian Valley, za 17. obletnico blagoslova kapelice. Takrat bo sv. maša v glavnem Marijinem svetišču, od koder bomo po angelovem češčenju šli v procesiji h kapelici Marije Pomagaj in zapeli litanije Matere Božje. Pridite v čim večjem številu, da zapojemo Gospodu iz srca! **Pri tej sveti maši se bom tudi poslovil od Vas, rojakov,** in od lepe Kraljičine dežele. Žetev je velika in srč-

no rad bi storil kaj več. Vsa leta sem razmišljal o pogostejši Božji službi in tudi o lastni cerkvi, ki bi jo imeli tam gori, pa je kar naša kapela Marije Pomagaj tako lepa, prisrčna, da bomo veseli prihajali naprej v to Gospodovo hišo, skupaj ali posamič. Seveda se nam leta nabirajo in vzdrževanje, čiščenje, urejanje gredic je štafeta, ki jo moramo prenesti naprej, povabiti še koga. Naj korajža velja!

SV. BIRMA

MADELEINE IN MAXWELL LILIA, hči in sin Roberta in Louise Lilia, sta prejela zakrament sv. birme v župnijski cerkvi Marijinega imena – Holy Name of Mary Parish v Hunters Hillu, NSW. Botri sta bili: Madeleine sestrična Emma Gorringer, Maxwellu sestrična Andreja Gorringer. Zakrament jima je podelil msgr. Geoffrey Jarrett, upokojeni škof iz Lismora.

NAŠI POKOJNI

IVANKA ŽABKAR, rojena ŠKODA, je umrla 12. 5. 2026 v bolnišnici v Shell-harbourju, NSW. Rodila se je 2. 8. 1930 na Raki v kmečki družini. Imela je štiri sestre in tri brate. Žal so trije bratje umrli še mladi. Tudi njihova mama je tragično umrla, ko je Ivanka štela komaj štiri leta. Oče se je ponovno poročil. Družina je bila med vojno izseljena v Nemčijo. Ivanka in njen mož Franc sta bila doma soseda. Leta 1956 sta se poročila, nato pobegnila v Avstrijo in odtod v Italijo, od koder sta z ladjo leta 1959 pripotovala v Avstralijo. Svoj prvi dom sta si postavila v Warilli in naslednjega v Barrack Heightsu. Mož Franc je delal v železarni, Ivanka pa je skrbela za družino in dom, obdelovala vrt in bila odlična kuharica. V šestdesetih letih je bila na sejmu Multicultural Cake Fair v Wollongongu zmagovalka z orehovo pito, oblečena v narodno nošo. Ivanki in Francu so se rodili štirje otroci: Stan-ko, Branko in dvojčka Marko in Sonja. Marko je žal umrl dan po rojstvu, hči Sonja pa leta 1998 za levkemijo, imela je komaj 29 let. Ivanka je veliko pisala v naše *Misli*, rada je reševala križanke in uganke in jih nekaj sestavila sama ter poslala na uredništvo *Misli* in za našega Rafaela. Bila je naša cerkvena pevka, hči Sonja pa organistka. Zadnja leta sta z možem skoraj vsak mesec prejela obhajilo na domu. Letos aprila jo je zadela možganska kap. Ivanka zapušča sinova Branka in Stanka s partnerico Lisette, vnukinjo Rebecca. Mož Franc je umrl leta 2023. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v ponedeljek, 25. 5., na praznik Marije Pomagaj, 25. 5. (24. 5.

je bila letos binkoštna nedelja), v hrvaški cerkvi Marije Kraljice v Figtreeju in jo pospremili na pokopališče Lakeside – Kanahooka, kjer počiva skupaj z možem Francem in hčerko Sonjo.

OLGA ULJAN, rojena CERGOLJ, je umrla v soboto, 16. 5. 2026, v bolnišnici v Bankstownu, NSW. Rojena je bila 10. 3. 1939 v Slivju. Po poklicu je bila delavka. Olga zapušča sina Davida z ženo Nerido, snaho Tanio, hčer Doris, vnuke Moniko, Renato, Patricia, Amando, svaka Rudija in njegovo družino, sestro Emilijo in družino (obe družini živita v Avstraliji), ter sestro Angelo in družino v Trstu. Mož Angelo je pokojni (umrl je leta 2013), prav tako sin Robert, ki se je smrtno ponesrečil v začetku letošnjega leta. K pogrebni sv. maši smo se zbrali v četrtek, 28. 5. 2026, v kapeli Mother of Mercy v Rokwoodu in jo pospremili na slovensko pokopališče sv. Rafaela, kjer skupaj počivata z možem Angelom.

ANGELA SIRC, rojena MIHALIČ, je umrla v nedeljo, 21. 6. 2026, v domu starejših Estia Health v Figtreeju, NSW. Rodila se je 15. 4. 1936 v Kruplivniku na Goričkem. Življenje na kmetiji je bilo težko, zato sta šla starša Rudolf in Marija na delo v Pariz, za otroke pa je skrbela stara mama Terezija. Angela je šla na šiviljski tečaj v Celje, vendar se je vrnila na Goričko, saj so jo potrebovali doma. Kmalu je emigrirala v Avstrijo in našla svoj novi dom pri družini v Gradcu, kjer je čistila majhno stanovanje. Načrtovala je pot v Urugvaj, ko pa je na plesu spoznala Milana Sirca, sta se odločila, da gresta v Avstralijo.

Z ladjo Aurelia je 4. 8. 1956 priplula v Melbourne. Z Milanom sta se 5. 7. 1957 poročila v Wollongongu. Rodili so se jima trije sinovi. Družina je živela v Wollongongu in v Keiravillu. Angela je bila dejavna v slovenski skupnosti – v Klubu Planica, v naši cerkvi vseh svetih – in med Avstralci – v šolski skupnosti, krajevni župniji, kjer so fantje ministrali, spremljala je fante v nogometnih moštvi in pri dejavnostih, sodelovala pri »Meals on Wheels« in še marsikje. Bila je odlična šivilja. Rada je prihajala k slovenskim sv. mašam in bila zelo pozorna do vseh nas. Angela zapušča sinove Franka, Tonyja in Davida, vnuke Bernardette, Amy, Emily, Stevena, Shanai, Taisho in pravnuka Occyja, nečakinjo Štefko, nečaka Cirila in nečakinjo Klementino in njihove družine. Mož Milan je umrl leta 2004. Pogrebno sv. mašo so obhajali v cerkvi sv. Brigitte v Gwynnevilleu. Pokopana je na pokopališču Lakeside – Kanahooka.

IVAN TOMŠIČ je umrl v torek, 16. 6. 2026, v Southern Cross Care Marian Nursing Home v North Parramatti. Rodil se je 17. 12. 1938 v Mirnu pri Gorici. Po poklicu je bil čevljar. Bil je tudi naš cerkveni pevec in je nekaj let vodil naš mešani pevski zbor. Zadnjih pet let je zaradi starosti in demence bival v domu starejših. Ivan zapušča ženo Emo, r. Pavletič, sina Romana s partnerico Pavlo, hči Irene z možem Stephenom, vnuke Natalie, Lydio, Kadea, Tysona, Hannah, Aleca, Emo, v Sloveniji pa brata Poldeta in njegovo družino. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu v petek, 3. 7. 2026. Pokopan je na slovenskem pokopališču sv. Rafaela v Rookwoodu.

HELENA GERIČ, rojena ŠKRINJAR, je nepričakovano umrla 18. 6. 2026 v bolnišnici Nepean v Penrithu, NSW. Rodila se je 13. 3. 1949 na Koroški Beli pri Jesenicah kot najmlajša od štirih otrok. V šestdesetih letih je dve leti preživela na Švedskem, v zgodnjih 70-ih letih pa je prišla v Avstralijo, kjer sta se naslednje leto spoznala z Ivanom Geričem in se leta 1973 poročila v naši novozgrajeni cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu. V zakonu so se jima rodili trije sinovi; eden je umrl takoj po rojstvu, drugi se je rodil David in tretji Jani. Živel so v Kingsfordu pri Maroubri, od leta 1981 pa v okrožju Werrington County, kjer so zgradili novo hišo. Helena je bila največ časa varuška in gospodinja, nekaj let je bila čistilka na policijski postaji. Z možem Ivanom sta dolga leta pomagala v Slovenskem društvu Sydney, srečevali smo se tudi v Klubu Triglav Mounties in v naši slovenski cerkvi. Helena je bila zelo pozorna do obiskovalcev – postregla jih je, sedla za mizo in poklepetala, pa šla spet pomagat, ko so jo potrebovali. Tudi do naših patrov je bila zelo pozorna, vsakega je zelo spoštovala. Življenje je bilo večkrat težko, vendar ni nikoli tožila o svojih težavah, seveda pa jo je vedno skrbelo za moža in najdražje. Helena zapušča moža Ivana, sina Davida z ženo Simone, sina Janija, vnuke Liama, Demi, Sophie, v Sloveniji pa sestro Lili, brata Viktorja in njihove družine, ter družino brata Petra, ki je že pokojni. Pogrebno sv. mašo smo darovali v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu v ponedeljek, 6. 7. V slovo sta ji spregovorila sin David in v imenu Slovenskega društva Andrejka Andrejaš. Helena je bila po sv. maši in molitvah upepeljena.

Iz Kraljčine dežele – Queenslanda

Mirko Cuderman

Vabilo na letošnjo proslavo 35-letnice državnosti Slovenije v Brisbanu je bilo zame veselo presenečenje in dobrodošla sprememba, kot nam je veleposlanik gospod Marko Ham razložil v svojem uvodnem govoru: »To je prvič, da veleposlaništvo organizira praznovanje v Brisbanu, in drugič zunaj Canberre. Za Brisbane smo se odločili, ker se slovenska skupnost težko udeležuje naših dogodkov v Canberri. Pa tudi zato, ker je Queensland država, s katero želimo okrepiti sodelovanje, še posebej po ratifikaciji Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja, podpisane leta 2024 med Slovenijo in Avstralijo, ter po podpisu in ratifikaciji nedavno dogovorjenega sporazuma o prosti trgovini med EU in Avstralijo, upajmo že prihodnje leto.« Na Veleposlaništvu so za to slovesnost – 35 let slovenske državnosti – izbrali zelo ugledno in poznano Custom House ob reki Brisbane. Praznovali smo v sredo, 24. junija 2026. Gospod Ham je v svojem govoru spomnil, da so tudi brisbanski rojaki veliko pripomogli v borbi za samostojno Slovenijo v času osamosvojitve in za to izrekel priznanje in zahvalo naši brisbanski slovenski skupnosti: » ... Vi, slovenska skupnost v Avstraliji, ste odigrali izjemno pomembno vlogo pri mednarodnem priznanju Slovenije. Zaradi vas je bila Avstralija ena prvih neevropskih držav, ki je priznala samostojno Slovenijo. Leta 1991 so bili organizirani mirni protesti pred avstralskim parlamentom v Canberri in jugoslovanskim konzulatom v Sydneyju, a tudi vi – Slovenci v Queenslandu – niste stali križem rok. Avgusta, le teden po ustanovitvi Avstralsko-slovenske konference (28. julija 1990), ste ustanovili Slovenski narodni svet Queensland, ki je postal vodilna organizacija v podporo slovenski osamosvojitvi. Kljub dvomom nekaterih, da se morda ni dobro vmešavati v politiko, so Slovenci v Brisbanu močno podprli plebiscit v Sloveniji in skupaj s hrvaško skupnostjo organizirali mirne proteste; avstralski vladi ste poslali peticije za priznanje slovenske pravice do samoodločbe in zbirali sredstva za pomoč samostojni Sloveniji. (Protest v centru Brisbane s slovenskimi protestnimi banderi, protestna pisma in osebna prepričevanja v korist samostojne Slovenije vodilnim avstralskim političnim voditeljem in cerkvenim predstavnikom, članki in dopisi v dnevniku Courier Mail – MC.) Zavzeli ste se za svobodo in podprli mlado slovensko državo v boju za neodvisnost in demokracijo. To ni bilo pomembno le zaradi končnega priznanja naše samostojnosti, temveč tudi zaradi občutka med nami, ki smo bili takrat v Sloveniji – prestrašeni, da nas bo zvezna vojska premagala in da nas bo mednarodna skupnost prezrla –, da nismo sami. Da daleč stran, celo v Avstraliji, živijo Slovenci, ki jim je mar in ki ukrepajo. Slovenci, ki dihaajo, upajo in delijo naše sanje ter za katere smo vedeli, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči, da nam pomagajo. Hvala – vaša dejanja so del slovenske zgodovine, del zadnje faze boja za samostojnost.

Dragi člani slovenske skupnosti v Queenslandu, dovolite mi, da se vam še enkrat zahvalim za vašo podporo in prizadevanja. Spomnimo se tudi tistih, ki so prispevali k temu cilju in jih ni več med nami. Spomnimo se tudi tistih – na srečo malo – vojakov, policistov in civilistov, ki so za našo stvar dali najdragocenejše: svoje življenje.»

Jurij Karlovšek, naš častni konzul v Queenslandu, nam je tudi razložil delo, ki ga opravlja med poslovnimi in med svojimi rojaki tukaj. Posebno pomembna vloga slovenskega konzula pa bo leta 2032, ko bo Brisbane gostil slovenske športnike na olimpijadi v Brisbanu. Med gosti, ki so prišli na praznovanje slovenske državnosti, so bili tudi drugi veleposlaniki ali konzuli različnih držav ter poslovniki. Gospod Ham je še dodal: »Izzivi ostajajo, med njimi krepitev konkurenčnosti. Slovenija je močna v trgovini, infrastrukturi, varnosti, nizki neenakosti in človeškem kapitalu. A dolgoročna rast bo odvisna od produktivnosti, inovacij, institucionalne učinkovitosti in privabljanja talentov. V 35 letih je Slovenija dosegla veliko, a ni izgubila ambicij. V prihodnost zremo optimistično – k še višjemu življenjskemu standardu, gospodarski rasti in zeleni preobrazbi. Pri tem imamo veliko skupnega z Avstralijo.»

Naj dodam, da je bila ta slovesnost praznovanja slovenske državnosti že druga zelo uspešna prireditev tukaj v Queenslandu. Nevenka Golc – Clarke, bivša častna konzulka, je že pred petimi leti pripravila impresivno slovesnost v mogočni dvorani v Victoria Parku. Za 30-letnico je s pomočjo državnih uradov organizirala, da so s slovenskimi barvami razsvetlili ikonski brisbanski most Story Bridge. Ta slovesni dogodek smo ponovili, saj je bil naš ponosni Story Bridge ob 35-letnici države Slovenije spet oblečen v slovenske barve, kot javno priznanje naši državi. Vsi navzoči smo ga s ponosom fotografirali. Hvala gospodu Marku Hamu za njegovo naklonjenost in njegove tople besede, ki jih je namenil naši brisbanski slovenski skupnosti.

K temu dopisu pa moram dodati tudi dva pogreba pomembnih članov tukajšnje slovenske skupnosti.

Pokojna **MIRKA FRIDERIKA ZAVNIK, rojena SMRDEL**, je umrla 15. maja 2026. Rodila se je 27. oktobra 1937 v Kalu pri Pivki. Že v mladih letih je zbežala čez mejo v Italijo. Leta 1956 se je v Brisbanu poročila z Brunom Zavnikom. Mirka in Bruno sta skupaj vodila bencinsko črpalko Caltex v Rocklei. Bruno je popravljaj motorje, Mirka pa točila bencin, preverjala pritisk v zračnicah in rada poklepetala s strankami. Mirka je bila dejavna članica slovenske skupnosti pri društvu Planinka.

Bila je dobra pevka v cerkvenem zboru. Igrala je v gledaliških igrah, na primer zdravnico v igri *Špelca v Ljubljani*, ki so jo Brisbančani uprizorili v Brisbanu in tudi v Merrylandsu. Dolga leta sta z možem Brunom sodelovala pri slovenskih radijskih oddajah na 4EB. Po smrti moža 31. avgusta 2021 se je morala zaradi demence kmalu preseliti v dom za ostarele Regis Kuluin, kjer je tudi umrla. Mirki smo hvaležni za vse delo, ki ga je opravila za našo slovensko skupnost. K njenemu pogrebu smo se zbrali 1. julija v kapeli Gregson Weight v Buderimu, nato je bila upepeljena. Naj počiva v miru!

MARICA PODOBNIK, rojena KLAVŽAR, je umrla 5. junija 2026 v Brisbanu stara 103 leta in pol. Rodila se je 19. novembra 1922 v vasi Jesenica pri Cerknem. V Avstralijo je prišla leta 1954 in se isto leto 24. decembra poročila z Ivanom Podobnikom v cerkvi Our Lady of the Sacred Heart, Darra. Imela sta pet otrok. Najstarejši je bil Marjan, nato Jože, hčerki Agnes in Olga ter najmlajši Stanko. Marica zapušča štiri vnuke in štiri pravnuke. Bila je dolgoletna podpornica društva Planinka, več let njegova predsednica in več let tudi blagajničarka. Bila je prva, ki je začela z nabirko za znamenje Marije Pomagaj na zemljišču društva Planinka. To znamenje je 2. novembra 1985 blagoslovil škof Jožef Kvas. Marica je organizirala slovensko radijsko ekipo in dolga leta pripravljala slovenske radijske oddaje na radiu 4EB. Več let je stregla bolnikom v bolnišnici Wolston Park. Naj Bog poplača njena dela, njeno veliko skrb in dobroto. Pogreb je bil v družinskem krogu.

Draga Marica, počivaj v Božjem miru.

Praznovanje dneva državnosti in podelitev priznanj

V nedeljo, 21. junija, smo v Klubu Triglav praznovali dan državnosti in podelitev priznanj zaslužnim članom slovenske skupnosti, ki so s svojim delom in promocijo Slovenije in slovenske skupnosti dosegli odlične rezultate na različnih področjih.

Kot je že običaj, se je ob slovenskem prazniku in podelitvi priznanj zbrala velika množica – klubski člani, prijatelji Triglava in častni gostje, ki so praznovanju pomembnega državnega praznika in podelitvi priznanj dodali še posebno slovesno vzdušje ob proslavljanju 35. rojstnega dne Slovenije. Po dobrem kosilu je voditelj proslave Andrej Šuber v imenu kluba pozdravil častne in druge goste in jih povabil, da prisluhnejo programu.

Po odigranju obeh himen, slovenske in avstralske, so me povabili, da navzočim izrečem dobrodošlico in se jim zahvalim za številno udeležbo.

»Dober dan, good afternoon Your Excellency Mr. Marko Ham, Ambassador of the Republic of Slovenia; Fr. Darko Žnidaršič, Slovenian Mission, St Raphael, Merrylands; Mounties Group President Steve Fitzpatrick, former club presidents; honorary life members; distinguished guests, ladies and gentlemen. Today is a special day, so please allow me to say a few words in my mother tongue, Slovenian.

Spoštovani častni gostje, člani in prijatelji Kluba Triglav. Dobrodošli na današnjo svečanost ob 35-letnici dneva državnosti, ki ga je slovenski narod doma in po svetu zaznamoval in dočakal pred 35 leti, ko se je zapisal v zgodovino in stopil kot enak med enakimi na samostojno pot mlade države.

Dobrodošli tudi na svečano podelitev priznanj sedmim članom slovenske skupnosti, ki bodo s svojim znanjem in izkušnjami kovali pot prihodnosti pri ohranjanju narodne zavesti in identitete avstralskih Slovencev in Slovenk.

Enako dobrodošlico izrekam tudi drugi in tretji generaciji. Na njihovih ramenih bo v prihodnje ohranjanje slovenske kulturne zakladnice, ohranjanje narodne zavesti in iskanje novih poti, novih obzorij v avstralsko-slovenski skupnosti in mozaiku multikulturne Avstralije.

Distinguished guests, ladies and gentlemen, it is both a privilege and an honour to extend my warmest welcome to each and every one of you on behalf of Club Triglav-Mounties as we gather to celebrate two very special milestones: the 35th Anniversary of Slovenian National Day and the 23rd Anniversary of the Slovenian of the Year Awards.

For the past 23 years, these Awards have recognised and celebrated the outstanding contributions and achievements of members of our Slovenian community. During that time, 104 deserving individuals have been honoured across a range of categories. As a Club Triglav Mounties, we are extremely proud to continue sponsoring this important and highly respected event.

The Slovenian of the Year Awards acknowledge the achievements of Slovenians throughout New South Wales and the ACT, while helping to build a bridge between generations. It is our hope that these awards inspire future Australian Slovene generations to take pride in their heritage, identity, and the contributions of those who came before them.

Today, rather than speak at length about the significance of these occasions, I will leave that to others who will share their insights later in the program. Instead, I would like to express my sincere gratitude to all of you for joining us and helping make this celebration so meaningful.»

Potem je sledil nagovor veleposlanika Marka Hama, ki ga je končal z osebno zahvalo: »Spoštovani člani kluba Triglav Mounties in dragi gostje, dovolite mi, da zaključim z osebno zahvalo, saj konec julija odhajam nazaj v Slovenijo in zaključujem mandat veleposlanika v Avstraliji. Klub Triglav je že ob prvem stiku v meni zbudil spoštovanje. Morda novi prostori ne odsevajo tradicionalne slovenske arhitekture, a ima nekaj, kar je za vsako organizacijo še bolj pomembno od izgleda skupnih prostorov – skupino zavzetih članov, med katerimi so tudi pripadniki tretje generacije, pod vodstvom neutrudnega predsednika Petra Kropeta. Ko pomislim na Triglav Mounties pomislim na stabilnost, povezovalnost, profesionalnost, predanost, hkratno zvestobo tako Sloveniji kot Avstraliji in, kar je najpomembnejše, skupino predanih prostovoljcev.

Posebna zahvala predsedniku kluba – gospodu Petru Kropetu. V letih svojega službovanja sem srečal po različnih državah številne osebe – nekateri so delovali v slovenskih društvih, nekateri ne – a redko sem srečal tako dostojnega človeka, kot ste vi. Bilo mi je v čast, da sem vas spoznal in da sva lahko sodelovala.

Hvala, vesel dan državnosti in naj živi Slovenija!»

Kot je veleposlanik že omenil, je bil to njegov zadnji govor pred njegovim odhodom v Slovenijo po štirih letih njegovega službovanja v Avstraliji. V zahvalo ob njegovem zadnjem obisku Kluba Triglav se mu je vodstvo in članstvo kluba zahvalilo za vso pozornost, njegove govore in prijateljski odnos, ki ga je gojil v času službovanja, najprej s stekleno ploščo na kateri je bilo zapisano: »Presented to His Excellency, Ambassador of the Republic of Slovenia, Mr. Marko Ham – In recognition of four years of cherished friendship and commitment to Club Triglav Mounties.

From your friends at Triglav Sydney.« Drugo darilo je bilo bolj uporabne narave. Podarili smo mu ikono Avstralije, klobuk »akubra«, da ga bo varoval pred poletno vročino, ki ga bo pričakala doma v Sloveniji.

Vodja prireditve je nato poklical pred mikrofoni Chloe Robič, prikupno mlado dekle v narodni noši, ki je s svoji govorom kaj ji pomeni biti dekle slovenskih korenin navdušila občinstvo, ki jo je nagradilo z bučnim aplavzom.

Klub Triglav že več kot dvajset let podarja finančno pomoč ob slovenskem državnem prazniku pomembnim prostovoljnim organizacijam, brez katerih bi bila slovenska skupnost zelo prikrajšana. Finančno pomoč za cerkveno revijo

Misli je sprejela članica pastoralnega odbora Mimi De Rooy, za HASA – Historical Archives of Slovenian Australians, predsednica HASE Olga Lah in za VOSA Radio – Glas slovenskih Avstralcev, tajnica Kristina Suber.

Po desetminutnem odmoru je predsednica organizacijskega odbora za podelitev priznanj Stefanie Fabjančič povabila občinstvo k podelitvi priznanj sedmim članom, ki so jih za njihovo delovanje v slovenski skupnosti predlagali slovenski klubi, cerkve in posamezniki, ki imajo prav tako možnost, da predlagajo kogar koli, če menijo, da si priznanje zasluži.

Občinstvo in prejemnike priznanj je Stefanie nagovorila z zelo pozitivnim spremnim nagovorom. Letos so priznanja prejeli:

- Jenny Stariha – Slovenian Community Volunteer Award – St. Raphael's Mission;
- Jordan Covich – Slovenian Community Service Award;
- Malci Tursic in Klemen Popit – Slovenian Community Entrepreneurial Award;
- Natasha Kupusin – Slovenian Community Leadership Award;
- Zachary Limare – Slovenian Community Sports Contribution Award;
- Ida Kustec – Slovenian Community Volunteer Award – Slovene Association Sydney.

Po končanem uradnem delu prireditve je v prijateljskem vzdušju in prijetni družbi sledilo druženje. Veselo razpoloženje je trajalo vse do poznega popoldneva.

Slovenian Statehood Day

Jordan Covich

Thirty-five years have passed since that historic moment when Slovenians around the world celebrated the birth of an independent nation. Slovenia's declaration of independence on 25 June 1991 marked a defining milestone in the country's history and stands today as a lasting symbol of the resilience, courage and determination of all those who played a pivotal role in securing Slovenia's freedom. The joyous scenes in Republic Square in Ljubljana, where thousands gathered in celebration, remain etched in the memories of Slovenians from across the globe.

The annual Statehood Day celebration at Club Triglav provides an opportunity for all generations to reflect on Slovenia's hard-fought path to independence, honour those who contributed to achieving sovereignty, and celebrate the beautiful country that continues to inspire pride among Slovenians across the world. This year's celebration was filled with warmth, laughter and heartfelt conversations, with many drawing back to Slovenia. Despite the distance from their homeland, the passion our community has for its Slovenian roots remains

as strong as ever. In fact, that connection continues to deepen through the pride, commitment and active involvement of the next generations.

The outstanding success of the event was a testament to the dedication of the Mounties Group and Triglav Committee. Special recognition goes to Melissa Nguyen, Administration Assistant, whose exceptional efforts during the planning and coordination of the event helped bring together more than 120 people to commemorate this significant milestone. Adding to the significance of the day was the presentation of the 2024–25 Slovenian Community Awards, held biennially to recognise individuals who have made outstanding contributions to the Slovenian-Australian community. Every table was filled, creating a vibrant atmosphere as guests enjoyed reconnecting with friends and sharing stories throughout the afternoon.

Formal proceedings commenced with MC Andrew Suber welcoming guests and expressing gratitude for the continued support shown by both the Slovenian community and the Mounties Group in preserving Slovenian culture and this longstanding tradition. President Peter Krobe delivered his address, thanking everyone for attending and reflecting on the courage, strength and determination shown by the first generation of Slovenian Australians during the years surrounding Slovenia's independence. He also acknowledged the strong presence of second and third generation Slovenians who attended.

Continuing the legacy and following in the footsteps of her father, Chairperson of the Slovenian Community Awards Committee, Stefanie Fabjancic, eloquently presented the Community Awards. She spoke passionately about how special these awards are to her and the importance of recognising the dedication of individuals whose service contributes to the success and continuity of community initiatives and organisations. In particular, she highlighted the vital role of the younger, third generation - many of whom were recognised on the day for contributing in new and engaging ways - acknowledging that the ongoing vitality of the community depends on their energy, ideas and commitment. The message was clear, we need to continue to nurture and champion our emerging generations.

One of the most memorable moments of the afternoon came from third-generation Slovenian Chloe Robic, who proudly wore the Slovenian national costume while delivering a heartfelt speech. She spoke movingly about her deep love for her Slovenian heritage and the values instilled in her by her late grandparents. Her words resonated throughout the room, inspiring guests of all generations and demonstrating the enduring strength of Slovenian identity, while also reflecting on the powerful connection younger generations continue to hold with their cultural roots.

In his final official address at Club Triglav before concluding his four-year diplomatic posting, Ambassador to the Republic of Slovenia Canberra H.E Mr Marko Ham, thanked the community for its unwavering support throughout his

tenure. As he prepares to depart Australia at the end of July, he reflected on Slovenia's journey to independence and emphasised the importance of preserving Slovenian identity, language and culture for generations to come.

As part of its ongoing commitment to supporting the wider Slovenian community, Club Triglav also presented donation cheques to *Misli Magazine*, the Historical Archives of Slovenian Australians (HASA NSW), and the Voice of Slovenian Australians Sydney (VOSA). Each organisation plays a vital role in preserving Slovenian culture, history and language while strengthening connections between Australian Slovenians and their homeland. Their work serves as a powerful reminder of our shared heritage, enduring community spirit and collective responsibility to ensure Slovenian traditions continue to flourish for future generations.

Club Triglav Mounties deeply values its strong relationships with the many Slovenian organisations that collaboratively strive to preserve our shared heritage. The Voice of Slovenian Australians Sydney continues to play an important role through its independent media services, including the weekly radio broadcast and newsletter that promote community events and keep Slovenians connected and updated throughout Sydney, Australia and around the world.

The Historical Archives of Slovenian Australians (HASA NSW) has spent many years preserving documents, photographs and historical records, ensuring that the rich history of Club Triglav and the broader Slovenian community in Australia will remain accessible for future generations.

As we celebrate 35 years of Slovenian Statehood and Independence, Club Triglav proudly acknowledges the remarkable achievements, growth and resilience of both Slovenia and the Australian Slovenian community. We extend our sincere gratitude to everyone who continues to serve, contribute and dedicate their time to preserving our culture, history and traditions. Through these collective efforts, future generations will continue to understand, appreciate and take pride in the homeland and heritage that have shaped the community for decades.

RAZMIŠLJANJA

Cilka Žagar

Nevenka in Gerry

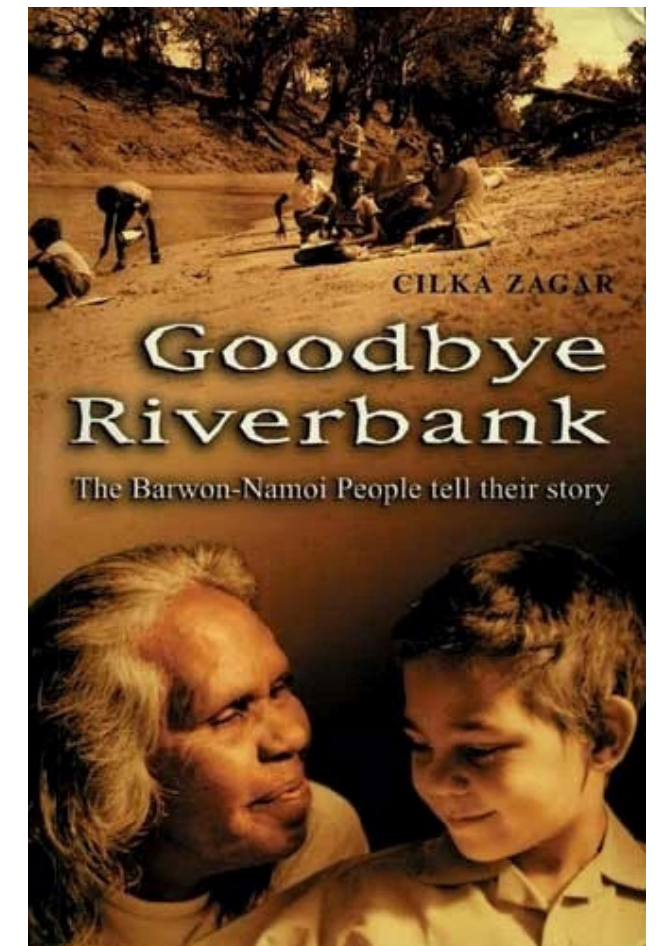
Imela sem nepričakovan, toda enkrat in prijeten obisk. Že sama sta bila darilo, ker sta me razveselila s svojo navzočnostjo in z duhovitimi, inteligentnimi pogovori, a Nevenka mi je prinesla še »tegelc« rož s svojega vrta in mi spekla čudovito orehovo potico. Sumim, da ji je moj angel varuh zašepetal v uho, s čim me bo najbolj razveselila. Potico zdaj seveda zamrznjeno »šparam« za posebno priložnost, ko bosta prišla sinova, ki sta še posebej navezana na tradicionalno doma pečeno pecivo. Tudi sama sem spekla potico, vendar vsaj na videz ni tako lepa kot Nevenkina.

Vidimo se, a se ne srečamo

Šestnajstletna Kathy je bila pred leti moja aborignska učenka. Ko sem zbirala gradivo za knjigo *Goodbye Riverbank*, sva se pogovarjali o integraciji Aboriginov v avstralsko multikulturo.

June Barker je rekla, da so takrat obstajale tri aborignske skupine. Aborigine v rezervatu – *mission people*, so imeli za najnižjo stopnjo, ker je oblast vodila in nadzorovala vse njihovo življenje. Malo bolj so bili cenjeni *fringe dwellers*, samostojni Aborigini, ki so živel neodvisno v svojih kampih na robu mest in ob reki. Najbolj sprejemljivi so bili mestni Aborigini, ki so bili poslušni in so si poiskali delo, in večkrat tudi belega moža ali ženo. June je še povedala, da belci niso sprejeli otrok črnih mamic in belih očetov, Aborigini pa so jih imeli za svoje. »Zdaj se Aborigini in belci pogosto srečate v mestu,« sem začela pogovor s Kathy.

»Vidimo se, a se ne srečamo,« je po kratkem premoru rekla Kathy.

Veliko sem premišljevala o tem, preden sem se zavedla, da se tudi drugi ljudje pogosto vidimo, a le redkokdaj srečamo. Skrivamo vsak svojo košaro izkušenj, doživetij in čustev, ki smo jih nabrali na poti skozi življenje. Hočemo zaščititi sebe in svoje ljubljene pred sramoto, obsodbami in žalostjo.

V knjižnem krožku sem danes predstavila knjigo Ane Funder *Wifedom*. Piše o Georgu Orwellu in njegovi ženi. Vsi več ali manj poznamo Orwellovi knjigi *Živalska farma* (*Animal farm*) in *1984* (*Nineteen Eighty-Four*), ker sta bili v šolah obvezno čtivo. Nisem pa vedela, da si je Arthur Blair izmislil ime George Orwell, da bi zaščitil svojo družino pred sramoto, ker je pisal o krivicah, nasilju in revščini. O sebi pove, da izhaja iz nižjega srednjega sloja višje družbene lestvice. Njegov oče je bil pomemben imperialistični uradnik v Indiji in George je bil takrat dvajsetletni miličnik. O tem zapiše: »Mnogo ljudi me je sovražilo. To je bil edini čas v mojem življenju, ko sem bil zadosti pomemben, da so me sovražili.«

Vsaj nekaj imava skupnega z Georgem. Pri dvanajstih letih sem prišla iz zakotne vasice v glavno mesto. Seveda sem se čutila manj lepa, pametna in pomembna kot mestni otroci. Začela sem pisati pesmice in zgodbe za časopise, a sram me je bilo, da bi se pod njih podpisala. Moja sestra Anica je bila študentka ekonomije in mi je dovolila, da uporabim njeno ime. Delili sva si skromen honorar, ker sva bili obe skrajno revni. Ekonomija in literatura.

Ko berem o pomembnih ljudeh vidim, da so tudi bili večinoma revni in zapostavljeni. Odločila sem se spoznati resnične ljudi, ki sem jih do zdaj poznala samo po njihovih uspehih. Na žalost so ti pomembni ljudje dvajsetega stoletja zaradi tuberkuloze večinoma umrli mladi. Tudi George Orwell je umrl star 46 let.

Moj oče

Moj oče je bil reven in zato nepomemben. Je pa veliko bral, in kadar so imeli kmetje težave z živino, so ga poklicali na pomoč. Nekoč sem šla enajstletna sredi noči z njim na pomoč.

Vsa kmetova družina je bila objokana zbrana v hlevu in na tleh je ob kravi ležal mrtev teliček.

Mati je rekla: »Otroci, letos ne bo novih čevljev za zimo.«

Tako se je začelo moje pisanje. Za zgodbo *Teliček* sem dobila prvo nagrado. Pisala sem o razočaranju in žalosti, ker se je teliček rodil mrtev. Vsi načrti te družine so umrli z njim, ker je prodaja telička pomenila njihov edini dohodek.

Moj oče je bil simbol moči in discipline. Če mame nismo ubogali, je zagrozila: »Ate gredo s šibo.«

Oče me nikdar ni udaril, toda grožnja s šibo je bila vedno uspešna. Spet se spomnim *Svetega pisma*, ki nekje uči, naj starši ne skoparijo s šibo.

Moji spomini

Ko pregledujem kupe knjig, sem našla knjigo, ki jo je za svojo osemdesetletnico napisal Vinko Škulj, mož moje sestre Jožice. Ker je starejši od mene, se spominja naše vasi pred vojno, med vojno in po vojni. To je nepristranska objektivna zgodovina razmer med sorodniki in sovaščani male slovenske vasi. Pripoveduje, kako so se začele vaške straže, domobranci in partizani. Pripoveduje o zadrugah, obvezni oddaji, davkih in povojni gradnji. Ker sem dvanajstletna odšla od doma, vsega tega nisem doživela, občutila in razumela. Vinkova številna družina je bila delovna, varčna, skrbna in inteligentna. Ko se je Vinko poročil z mojo sestro, sosedovo Jožico, se je začela nova, uspešna generacija Škulovih. Vinkov brat je župnik v Dobropolju, sin Vinkove sestre je župnik v sosednji vasi, Vinkova hčerka pa je ustanovila samostan na Čatežu. Vsi štirje Vinkovi otroci so končali univerzitetne študije in pridno delajo. Malo mi je žal, da moja družina ni ostala doma in pomagala graditi lepšo prihodnost Slovenije. Na žalost je tako Slovenija izgubila mnogo mladih ljudi, ki so zbežali pred komunizmom. Vojne in revolucije imajo trajne posledice.

Mir ljudem

Gledam televizijo in me veseli, da se naš papež strinja z menoj, ko pravi: *Mir ljudem*. Svetuje, da naj bi voditelji z besedami reševali nesporazume in tako preprečili vojne in veliko trpljenja.

Berem knjigo Bertrana Russela *Roads to freedom*. Piše, kako so ljudje vedno in povsod iskali politični sistem, ki bi bil dober za vse ali pa vsaj za večino.

Ljudje imajo možnost živeti v socialnem sistemu, kjer veljajo pravila vedenja, ali pa v anarhiji, kjer vsak dela in živi po svoje. Anarhisti ne priznavajo narodnosti in vere, ampak pravijo, da bi vsi ljudje morali imeti enako svobodo, pravice in dobrine, če delajo ali ne.

Prijatelj Franc pravi: »En red mora biti. Vsak red je boljši kot nered.«

Demokracija, volja večine, se doseže s svobodnimi volitvami. Večina in manjšine se še vedno borijo za sprejemljiv, uspešen red. Včasih skušajo manjšine spremeniti sistem z revolucijo ali terorjem. Anarhisti pravijo, da v demokraciji večina zmaga in potem ogroža manjšine.

Demenca se nam ponuja

Stari ljudje postajamo nezadovoljni s seboj, ker pozabljamo. Mladi se pogosto smejiijo našim napakam ali pa nas kritizirajo. Obiskala sem prijatelja v domu

starejših v Dubbu. Spraševal me je, zakaj je tam in ne doma. Zakaj so vrata zaklenjena in ne sme z avtobusom domov. Kaj naj mu rečem?

Podaljšali so nam življenjsko dobo, a ne morejo preprečiti staranja. Domovi so polni in dragi. Država plača za vzdrževanje starih, ki nimajo denarja. Tisti, ki so pridno delali in varčevali, morajo predati upravljanje svojega premoženja državnemu oskrbniku, in tako oskrbnik prosto razpolaga z vsem, kar imajo. Mnogi stari ljudje izgubijo pravico deliti denar in nepremičnine svojcem in se čutijo ogoljufane.

Knjižni krožek

Vsak petek dopoldne se bralci srečamo v knjižnici. Pride nas od deset do petnajst. Ker se srečujemo že petnajst let, smo postali nekakšna družina. Nismo prijatelji zasebno in se srečujemo samo v ozadju knjižnice za okroglo mizo. Vsak prinese s seboj knjigo in svoje probleme ter novice. Vsi pogovori so dobrodošli in, kot smo mislili, tudi zaupni.

Ko sem šla včeraj domov, pride za menoj Tony, 60-letnik, ki je bil nekoč moj učenec, njegovi starši pa so bili moji prijatelji.

Rekel je: »Prišel sem v knjižnico, da bom delal nekaj na računalniku, pa sem vam prisluhnil. Bilo je tako zanimivo, da sem vas poslušal dve polni uri.«

Kar prestrašila sem se, ker preveč govorim, in ne pomislim, kako si bodo poslušalci razlagali moje besede.

Bogastvo

Gledam kraljevo družino, ki se zdaj prepira, čigava so posestva in dragulji, ki jih imajo. Vsi ti dragulji so nekoč pomenili ljubezen in spoštovanje in vsa posestva v sebi nosijo angleško zgodovino, toda ko se ljudje razhajajo, je treba vse to razdeliti. Nihče nima zadosti denarja, da bi ozdravil pohlep in lakomnost.

»Vsi hočejo več denarja, oblasti in slave,« pripomni Bill v knjižnem krožku.

»Vsi so pripravljeni za denar žrtvovati svoje vrednote in svoja ohlapna prepričanja,« se strinja Luis.

»Jaz sem vedno pomagala potrebnejšim od mene,« vztraja Jane.

Vsi se na tiho strinjamo, da je Jane najbolj skopa oseba v našem kraju. »Lahko je zadovoljiti naše potrebe, a ne našega pohlepa,« trdi Bill.

V Lightning Ridgu rudarji najbolj sovražijo podganarje (*ratters*) ki ponoči kradejo opale v tujih rudnikih.

»Ko dva prijatelja iščeta isto stvar, se prijateljstvo hitro skisa,« je povedal Bill.

»Tisti na vrhu v pisarnah vedo, kako brez dela priti do opalov,« se potoži Toni.

»Tu je veliko lenih, ki bi radi imeli vse, kar si mi s trdim delom zaslužimo,« pove Jane.

»Tisti v pisarnah živijo na račun delavcev,« trdi Bill.

»Nikdar nismo imeli toliko korupcije, kot zdaj,« prizna John.

»Vse vojne se začnejo, ker ljudje hočejo več prostora, več dobrin, več oblasti in več slave,« doda Jane.

»Na stara leta ne vemo, kaj bi z navlako, ki smo jo vse življenje spravljali skupaj,« doda Mary.

»Ponavadi se otroci po tvoji smrti prepirajo, kdo si je več zaslužil,« pripomni Jane.

»Zdaj imamo vsega preveč, zato nismo srečni,« pravi Bill.

Lenoba

»Začela sem čistiti hišo in ponujam stvari otrokom in prijateljem, pa nihče noče ničesar,« se potoži Jane.

»Tudi jaz sem postala lena in to škodi mojemu duševnemu in telesnemu zdravju,« dodam k razmišljanju. »Zdaj imam dvakrat na teden odprto hišo za obiske. Ljudje pridejo za par ur in skupaj kosimo. Pogovarjamo se o Bogu, politiki, ekonomiji in predvsem o zdravju in hrani. Jaz pripravim skromno kosilo in včasih kdo od obiskovalcev prinese pizzo ali kakšne druge dobrote. Pravijo, da jim ta srečanja veliko pomenijo. Niti ne vedo, da oni pomagajo meni. Če ne bi vedela, da pridejo, mogoče ne bi uredila sebe in hiše, mogoče ne bi niti kuhala niti jedla. Ker vem, da pridejo, se na obisk pripravim. To mi nudi nek cilj in smisel.

Spomnim se duhovnika na romanju v Železni Kaplji, ko smo pobegnili iz Slovenije v Avstrijo. Rekel je, da smo se zbrali kot ptički brez gnezda in smo skupaj v cerkvi postali ena družina.«

»Ljudje smo družabna bitja in iščemo sožitje, ki bi ustrezalo vsem,« modruje Janez.

»To se ne bo nikoli uresničilo,« ugovarja Jane.

»V društvih se brusijo različne ideje in prepričanja. Tudi to potrebujemo.

Prepiri nas držijo pri življenju,« se strinja Bill.

Leni bi hoteli, da si delijo vse, pridni pa se jezijo, če kdo dobi isto za manj dela, se spet spomnim svetopisemske zgodbe o vinogradu in delavcih. Res ni nič novega pod soncem.

Ker smo kot priseljenci zgubili naravno, narodno in versko skupnost smo v Avstraliji in drugod po svetu gradili društvene domove in cerkve, kjer si lahko izmenjavamo mnenja in načrte.

»Zelo pomembno vlogo za naše dobro počutje igrajo naši cerkveni voditelji, ki nas združujejo kljub vsem našim razlikam. K njim prinesemo otroke, da jih s krstom vključijo v našo skupnost. Tudi vse življenjske mejnike praznujemo v cerkvi,« pove Mary.

Na žalost imajo zdaj slovenski duhovniki več pogrebov kot krstov, a tudi pri tem jih nujno potrebujemo. Našemu življenju nudijo nek cilj in smisel.

Mi smo imeli bogato teto

Ko se svet pripravlja na tretjo svetovno vojno vedno bolj razumem, kako so moji predniki preživljali prvo in drugo svetovno vojno. Moja teta, očetova sestra Johana, se je izučila za šiviljo. Pridno je šivala in si kupila lastno »singerico«, šivalni stroj. Leta 1918 se je poročila s sosedovim fantom in odšla sta v Ameriko. Po njej je moja družina podedovala »singerico«, ki je predstavljala veliko bogastvo. Spominjam se, da nam je teta kasneje iz Amerike poslala čudovite poročne slike svojih bogatih otrok. Ona jim je sešila prekrasne poročne obleke. Oče nam je vsak večer pripovedoval pravljice o princih in princesah in tetine slike so predstavljale pravljичno resničnost Indije Koromandije v Ameriki. Živelimi smo v upanju. Tudi moj oče se je poročil s sosedovim dekletom in imela sta devet otrok. Med drugo svetovno vojno in po njej je moja družina čakala na paket iz Amerike. Dobivali smo tudi pisma, v katerih je bil tu in tam kakšen dolar. Johana je bila vedno delovna in varčna, tako kot vsa naša družina.

Leta 1972 je moja družina obiskala teto v Ameriki. Pri 85-tih letih je prebelila vso hišo za naš obisk. Na njenem vrtu je bilo vse v barvah; sadja in zelenjave je bilo dovolj za vse. Ko smo šli v trgovino, sem naložila poln voziček hrane, da ne bi tete preveč oškodovala. Rekla je: »Ja pa koliko časa mislite ostati pri meni?« Zdi se mi, da se je malo prestrašila moje mlade družine. Tetin sin Martin nas je povabil na ribolov s čolnom po jezeru. Samo malo se spominjam njegovih besed, ker mlada, kot sem bila, še nisem znala poslušati. Med drugim mi je povedal, da so njegovi starši pridno delali in leta 1928 privarčevali denar za hišo. Čez noč so banke propadle in njihov denar je izgubil vso vrednost. Spet so bili revni,

vendar polni upanja. Depresija, inflacija, brezposelnost. Martin je povedal, kako so otroci zbirali steklenice, oblačila, kovine in drva. Povedal je, kako sta z bratom Rudijem sedela ob cesti z vozičkom drv v upanju, da bosta z njihovo prodajo zaslužila za večerjo. Ko je bil Martin star 15 let, mu je mama sešila suknjič in ga poslala, naj se prijavi za mornarico. Ko je odhajal, mu je naročila: »Tako ko boš dobil uniformo, pošlji domov suknjič, da bo še Rudi lahko šel v mornarico.« Oba moja bratranca sta bila ranjena v Pearl Harbourju, ko je Japonska napadla Ameriko. Zdaj razumem, zakaj sem po vojni vedno nosila lepe mornarske hlače.

Amerika je doživela najtežjo ekonomsko krizo v dvajsetih in tridesetih letih prejšnjega stoletja. Banke so propadle, začela se je brezposelnost, rodila se je mafija. Martinov oče je obupal in kljub prohibiciji segel po alkoholu. Umrli je mlad in zapustil teto s tremi majhnimi otroki v času največje revščine v Ameriki. Leta 1932 je ameriški predsednik Roosevelt organiziral New Deal, ki je sčasoma vrnil upanje in red v ameriško ekonomijo.

Po vojni so vsi čakali na rešitelja. Hitler in Stalin sta obljubljala lepšo prihodnost delovnim ljudem. Slovenci so delovni in varčni ljudje. Mnogi so verjeli, da jih čaka lepša bodočnost. Vmes je prišla še revolucija in nam vsem spremenila načrte. Moja teta ni nikoli obupala. Nikdar se ni vrnila domov, a je bila med nami vedno navzoča. Spet smo jo obiskali za njen 96. rojstni dan. Ni nam več mogla kuhati, a nas je peljala v slovenski klub v Clevelandu in nas predstavila sorodnikom in prijateljem. Ko smo odhajali na letališče, so sorodniki svetovali, da naj počiva doma, vendar je hotela z nami, da nam je zapela: *Adijo, pa zdrava ostani*.

Hvala, teta. Uresničila si očetove pravljice.

Potovanje v Milduro

Zvečer skušam priklicati lepe misli, da bi bolj mirno spala. Sanjarim o potovanju. Kam bi še šla? Kako bi potovala? Z avtom ne grem, toda brez avta je nemogoče videti vse, kar bi hotela. Mogoče bi šla z vlakom ali letalom. Strah me je potovati sama. Kdo bi me spremljal? Nočem dolgočasiti mojih sinov, ker sem zanju prepočasna v hoji in v mislih. Kje bi našla nekoga moje starosti, ki je še sposoben voziti avto in paziti name? Se mi zdi, da je Bog uslišal moje sanje in mi poslal Mirka Cudermana.

»Zdaj imam nov avto in čas, zato bi še malo potoval,« je rekel Mirko, kot da bere moje misli.

»Kam bi potoval?« ga vprašam.

»Sem mislil, da bi šel v Milduro obiskat Jožico.«

Kako je Mirko vedel, da jaz že deset let obljubljam Jožici, da bom prišla na obisk? Jožica in Mirko sta kot del moje družine, ker smo prijatelji že mnogo

desetletij. Zdaj smo vsi trije izgubili sozakonce in čutimo to praznino okoli nas. Mirko je bil moj idealni sopotnik za potovanje v Milduro. On opazuje naravo in okolje, medtem ko se jaz izgubim v svojih mislih. Verjetno ne bi opazila niti na stotine koz, ki so se pasle ob cesti vse od Mildure do Walgetta. Mirko se je ustavil pri vsaki cerkvi in vseh drugih zanimivih stvareh, ki jih jaz ne bi opazila. Predvsem sem cenila Mirkovo potrpežljivost. Nikdar ni rekel, naj malo pohitim.

V Milduri naju je Jožica peljala v svojo cerkev, ki jo je restavrirala in okrasila s svojimi slikami. Povsod so sledi njenih rok in ljubezni. Občudujem njene sposobnosti in pridnost. Nekdo je rekel, da je vsakemu od nas Bog dal nek talent, in če ga ne uporabljamo, nismo srečni. Moramo Bogu pomagati pri ustvarjanju?

Celo moj sin čuti potrebo, da dela. »Če ne delam, nisem zadovoljen,« pravi. Tudi jaz moram delati. Iščem seme in sejem, čeprav ne rabim žetve. Že ko na vrtu vidim nove rastline, sem srečna. Življenje me osrečuje.

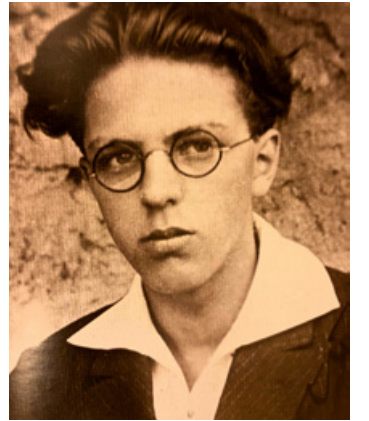
Zame je bila narava v notranjosti Avstralije precej monotona, z enakim sivim grmičevjem, Mirko pa je opazil in občudoval vse podrobnosti in spremembe. Hvala Bogu sva srečno in varno prišla domov.

Jožica Gerden in Cilka Žagar

Srečko Kosovel (4)

»Mimogrede. Napisal sem še eno črtico: 'Osa na vodnjaku', v kateri sem poizkusil izraziti v smrti ose vso grozoto nasilne smrti človeka; moje popisovanje je do krutosti natanko in v jeseni Ti pokažem, da boš videl, kaj sem hotel. V pesmi, povesti, romanu je veliko odvisno, kako predmet postaviš. Kakor na sliki! Ne stoj nikoli 'en face', ne postani stereotipen. Lega predmeta Ti sama pove polovico. Zagradi problem originalno, a ne prisiljeno. Naturalisti so bili stereotipni. Bodi originalen, kadar doživljaš in pišeš, otresi se malomeščanstva (oprosti!) in kadar pišeš vesele pesmi, skači do stropa, kadar žalostne, bij z glavo v zid, da boš občutil 'duševno' bolj fizično. Kajti na ta način mi je šele mogoče pisati.«

Iz Srečkovega pisma prijatelju Vinku Košaku, avgust 1925

V Sloveniji je letošnje leto razglašeno za Kosovelovo, saj maja obeležujemo 100-letnico smrti tega pomembnega slovenskega pesnika, genialnega mladeniča, ki je umrl star komaj 22 let. Pa vendar je poleg pesmi, po katerih je najbolj znan, pisal tudi prozo – kratke črtice, misli, eseje, pisma. To je bil čas, ko so ljudje prav s pismi ostajali povezani, in Srečko si je poleg domačih dopisoval s številnimi prijatelji, pa tudi kulturnimi izobraženci tistega časa. V Zbranih delih Srečka Kosovela (knjige so izhajale od leta 1946 do 1977) jih je objavil literarni zgodovinar Anton Ocvirk, in v opombah zapisal:

»Kosovel bi ne bil do kraja svoj in podoben samemu sebi, če bi ne bil tudi v pismih ves takšen, kakršen je bil po bistvu: neposreden, odkritosrčen in resničen, poln čustvene pristnosti in človeške prisrčnosti, toplote. V njih ni nič narejenega, ali da bi bilo privlečeno za lase, tudi namerno izumetničenega, se pravi, da ni v njih ne sprenevedanja ne ovinkarjenja, a prav tako ne spogledovanja s samim seboj, kar se tako rado primeri mlademu človeku, ki ustvarja. Zato pa je tem več navdušenja in zanosa, lastnosti, ki spremljata vse literarne gorečnejše, zapisane umetnosti. Vendar se ni nikoli imel za izjemneža, ki se mu razodevajo nenavadne reči, kvečjemu za izbranca, ki mu je usojeno trpeti za lepoto. Verjel je vase in vedel, kaj hoče. To pa ni malo. Znal je pretehtati ljudi in imel je tenak posluš za izvirno in pomembno, zato je zavračal plehko in narejeno, vsebinsko prazno. V pismih se mu je na videz vse kar samo izlilo na papir, a ne kot nekakšno hipno dognanje, ki se človeku utrga iz podzavesti kdove od kod, temveč kot plod pretehtavanja stvari in primerne priprave. Svojih misli ni stresal iz rokava, ampak jih je dotrpel. Ker se je rad izpovedoval, je svoja spoznanja tudi rad sporočal drugim.«

Za *Misli* smo izbrali tri pisma, ki lepo pokažejo Srečkovo zrelost, čutenje, zavzetost za domovino, kulturo in literaturo ... njegovo pestro mlado življenje in razmišljanje. Prvo je namenjeno njegovi dragi prijateljici Fanici Obidovi – Mirjam, aktivistki in feministki, za tisti čas izjemno razgledanemu in uporniškemu dekletu. Bila je dijakinja tolminskega učiteljskega, ki ga je leta 1923 zapustila, ker se ni strinjala z zadušljivim ozračjem na njem. V Sloveniji je ravnokar izšla knjiga z naslovom *Ali vi še kaj pišete?*, v kateri je objavljenih kar 54 pisem njunega dopisovanja. Drugo pismo je Srečko pisal staršem iz Ljubljane, kjer je študiral, v Tomaj; tretje pa prijatelju Ivu Grahorju, ki je prav tako pisal pesmi, črtice, novele in dramska besedila.

Fanici Obidovi

Lj. 2./VII. 1922

Gospodična Mirjam!

Bogve kaj delate ob tem času! Jaz sem že v Ljubljani in sam ne vem, česa čakam. Precej mojih načrtov se je podrlo, mislil sem, da je matura bogve kaj, pa ni; ironija je, da postane človek *zrel* tisto sekundo po dokončanem izpitu. Blasfemija besede *zrel*!

Jaz Vam nisem pisal že dolgo, Vašega pisma pa sem se zelo razveselil. Med učenjem je bilo pač lepa in prijetna pavza in časa mi ni vzelo nič. Saj sem ravno v tistih dneh potreboval človeka, ki bi povedal to, kar nisem čul dolgo med ubijanjem s šolo. Zadnji teden sem imel vse smole, kar si jih more misliti človek, tako da je manjkalo malo do obupa. Pa je le šlo.

Srečkova prijateljica Fanica Obid

Danes je pa lepa nedelja in vse strehe so s soncem oblite, vidi se, da je praznik; kakor da spremlja čudovita melodija vsak korak in da zajme človek iz oči iskano življenje. Komaj čakam, da odidem domov. Pa to bo šele v sredo. Spet tista težka pesem, melodija disharmonij in trpljenja. Že skoro cel teden se potepam, to se pravi, hodimo skupaj in kvantamo, kakor pač Slovenci najraje. Pa kvante so grde, toda izraz življenja so. En dan sem preživel tudi v Škofji Loki in tam je še bilo najlepše. Prišel sem skupaj s samimi mistiki, čudovito je, da ti ljudje lažje živijo, oči, obrnjene v transcendent, prezirajo življenje

in iščejo višjega in višjega. To so očala, s katerimi se vidi res nekaj višjega in lepšega, toda tak raj si ustvari lahko vsak človek v duši – življenje je pa treba spoznati in ga vzljubiti z vsem prokletstvom in strupom. Cankar je rekel: Živeti brez očal je težko, a pošteno je. Bogve kaj si mislite Vi, toda verujte mi, da je tako. Kaj mislite delati o počitnicah? Jaz se pridem potepat tudi po Tolminskem in Vas najbrže obiščem, če se ne vidimo že prej na občnem zboru »Dij. Matice« 22. julija v Dornbergu. Pridete za vsesokolski zlet v Ljubljano? Jaz pridem vsekakor. Dela za te počitnice je še precej veliko, tako da si ga skoraj ne upam začeti. Veste, kdo mi je povedal Vaš naslov? Pridete mogoče kaj v Gorico ali v Trst? Če pridete, obiščite me.

Novega ni tukaj nič; zvedeli smo, da so fašisti napadli Tolmin in Kobarid. Jim bomo že pokazali.

Kadar mi pišete, pišite mi dosti, vse, kar veste in kar hočete ali nočete povedati. Pa mi pišite na ta naslov: *S. K. Tomaj pri Trstu V. G.* ali pa kvečjemu še *pri Dutovljah*. Pa pišite mi zares in kmalu.

Nasvidenje!

Srečko

Domačim v Tomaj

19. marca 1925

Dragi!

To pismo, vem, bo zelo majhna oddolžitev za moj dolgi molk; zelo malo Vam bo moglo povedati o mojem življenju v potankosti, zelo malo.

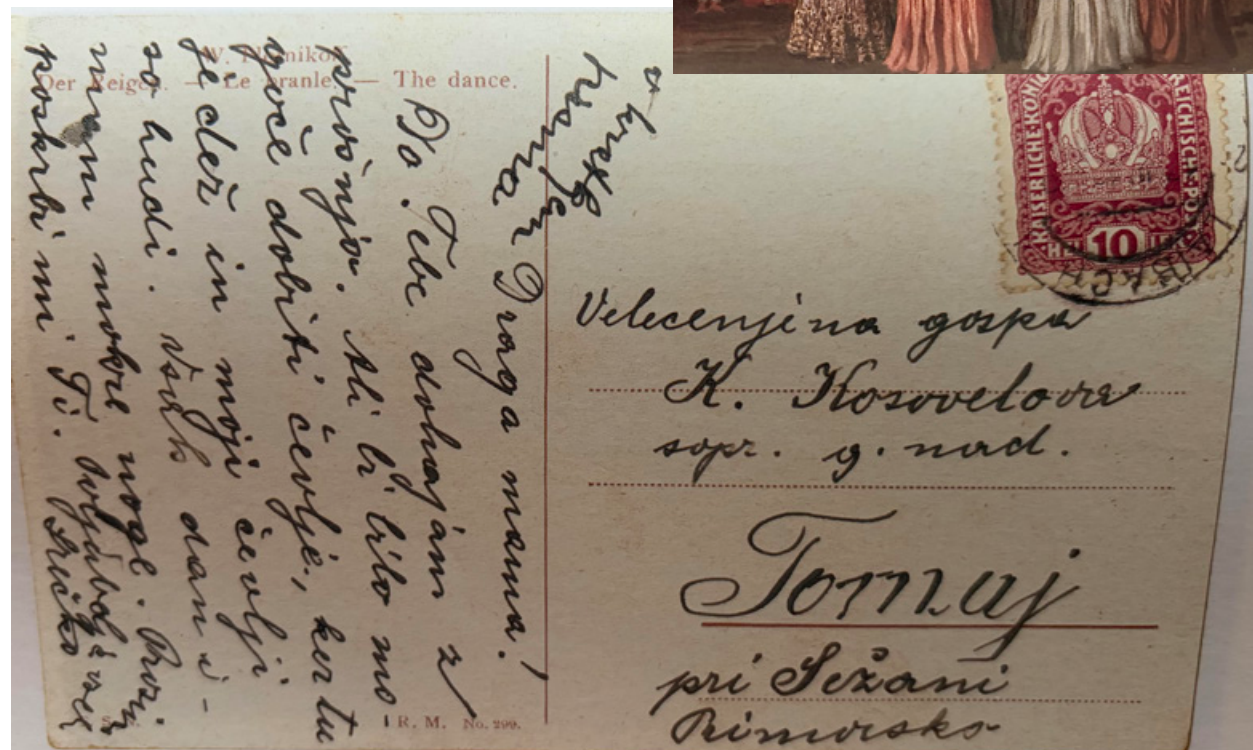
Sicer pa vsaj veste, da človek ne govori rad o svojih neprilikah in o raznih neprilikah življenja, o razočaranjih in udarcih, kaj bi človek tožil! Saj je zunaj lep dan in tako svetlo, toplo prijazno sonce in sv. Jožef je, ki me spominja, kako je bilo včasih in včeraj sem bil star 21 let in vse to mi ne dopušča, da bi Vam kazal svoj temni plašč. Obrnem ga v zlato sonce in je ves svetel in zlat od upov v bodočnost, od veselja do življenja. Edino mi je težko, da nisem že danes v stanju, da bi Vam povračal Vašo veliko ljubezen do mene, danes, ko bi bili tega najbolj potrebni. A vedite, bliža se čas, ko bo lepše; samo delati je treba in bo lepo za vse. In bo stala bela hiša v zelenem polju, lepa, prijazna hiša. O, še eno leto in vse bo končano, vsi ti trdi boji ljubljanskega študiranja in potem bo bolje.

Kaj bi vam še dalje pisal; hvala za vse, in danes ob svojem rojstnem dnevu in godu Vam želim vse najboljše, saj sem zelo zelo vesel, o da bi bilo še večkrat tako lepo, prijazno sonce.

Naj mi papa ne zameri, da mu nisem pisal posebnega pisma za god, saj ve, da mu želim iz srca še dolgo lepših, najlepših let. Upam, da pridejo. Danes mi je pisala Karmela in tudi njeno pismo je polno praznične radosti.

Jaz sem vesel, kaj bi Vam pisal o drugem. Sprejmite iskrene pozdrave od Srečkota

Srečkova razglednica materi Katarini,
17. 2. 1918

Ivu Grahorju

Tomaj, 31. VIII. 1925

Dragi!

Da Ti pišem, je vzrok Stanotovo pismo, ki sem ga danes prejel. Njegovo geslo je: *vanitas vanitatum, et omnia vanitas* (nečimrnost nad nečimrnostmi, vse je nečimrnost, op. KM), njegova vsebina pridiganje o moji in naši nezrelosti, njen nauk kakor na koncu bajke: *ne izdaj knjige*. Stano je izvedel, da mislim izdati knjigo, in me na lep način »odkrito in ostro« poučuje, da sem še »nezrel«, in mi doslovno piše, da je: »konjunktorno delo je, če se drzneš izdati knjigo pesmi ti« (to je: Srečko Kosovel).

Meni se zdi to pismo veren dokument in ga bom citiral v uvodu k posameznim pesmim. Zdaj sem vesel, po dolgem polemiziranju z bratom točno vem (kakor sem i že prej), kako in kaj iščem. Zdaj mi pesmi delajo veselje: bo jih nad štirideset in večini dobre in prav dobre. Če bi hotel izdati vse (kar pa nikoli nisem mislil), bi jih lahko izdal 300. To Ti ne govorim iz samohvale, marveč zato, da vidiš, da delam. Ti si ne moreš misliti, kako me podžiga odpor od vseh strani. To me dela bojevitega in danes sem začel pisati ostro, bizarno satiro, ki jo mislim čitati na enem recitacijskih večerov in ki ima ost proti »starim« in »otrplim«. Imenuje se

»Aja baja Himalaja in poet Akiba Sulej«. Ljudje bodo pokali od smeha in jeze. V njej bom prikazoval vse naše »kulturno življenje« od zelo smešne strani.

G. Albrehtu povej, da prinesem rokopis zbirke z uvodom do 15. sept. (kadar pridem gori). Če me je pa brat pri njem diskreditiral, da se bo zbirke branil (to je čisto mogoče, take slučaje sem doživel!), bom priredil en recitacijski večer zbirke z uvodom.

Čudno; Stano nas ima za »mlade in malo pametne«, kakor tisti rodoljubi, ki so pridigali Cankarju o pozitivni ideji. In nikoli ne pomisli, da »njegova modrost morda vendarle ni modrost«, kakor pravi Cankar. Da me Stano tako nizko taksira, se ne čudim, saj on ni priznaval ne Vodnika ne Seliškarja ne Škerla ne Oniča in jih še ne priznava. Da on prizna, mora imeti človek Jakopičevo brado in Meštrovičevo ime. Pa Meštrovič zame kljub temu ni *genij*. Ti se boš smejal temu pismu in rekel, da je naivno. Smej se, jaz Ti ne branim. Toda jaz sem direktno dobre volje. Kar satirik postanem!

Sedaj sem o upravičenosti zbirke potrjen. Dobra bo *vsaj* tako kot Škrljeva, v marsičem bo boljša. Ne bojim se z njo nastopiti, ker je moja. Reci Albrehtu, da mu jaz dam zbirko v pogled tudi, če je ne založi. Zato, da bo videl, da to, kar Stano misli, ni *upravičeno*. Stano ne pozna *nobene* moje pesmi razen onih, ki so bile priobčene tu in tam in se ne bodo nahajale v zbirki. On sodi kakor žurnalist.

Drugače je doma že skoro *dolgočasno*. Pripravljam se, da pridem v Lj. čimprej. Iz kolegija še nisem dobil rešitve. Ali bi Ti mogoče kaj poizvedel? Prosim Te. Ali Ti nisi več v kolegiju? ...

Jaz delam. Življenje je tragično samo v enem slučaju: če je *neumno in omejeno*. Torej? Jaz se zelo veselim literarnega krožka in knjige (če ji bo sreča mila). Knjigi bo naslov »*Zlati čoln*«. Soglašaj? Piši mi. Pozdravi krožkovce. Zelo se veselim Tvojega pisma in še bolj našega svidenja.

Bodi pozdravljen!

Srečko

Pripravila Katarina Mahnič

Srečkov brat Stano Kosovel

ZAPISI DANICE PETRIČ

Noge te vodijo tja, kjer je tvoje srce

Rafaelova družba je skupaj s tržaško založbo Mladika izdala knjigo slovensko-avstralske pisateljice Cilke Žagar z naslovom *Noge te vodijo tja, kjer je tvoje srce*. Predstavitev knjige je bila v sredo, 17. junija 2026, ob 11. uri v prostorih Galerije Družina v Ljubljani. Knjigo so predstavili Ivo Jevnikar za Mladiko, Lenart Rihar za Rafaelovo družbo, Marjeta Žebovec kot urednica knjige, ter duhovnik frančiškan p. mag. Ciril A. Božič OAM.

Knjiga Cilke Žagar je izbor navdihujočih zgodb, razpetih med slovenske korenine in avstralski rdeči prah. Draga prijateljica Cilka, tudi sodelavka *Misli* in neutrudna pisateljica, iz srca ti želim še veliko uspehov. In vedi, da smo ponosni nate.

Angela Kuhič

V četrtek, 30. aprila 2026, je v Bolton Clarke Willowdale Aged Caru v Denham Courtu v Sydneyju gospa Angela praznovala 101. rojstni dan. Njena sestra Lidija Jeraj, ki je 14 let in pol mlajša, se rada pošali, da je Angela videti boljše kot ona. Hodi brez palice ali hoduljice, ne potrebuje očal in tudi dobro sliši.

»Česa se spominjate iz otroštva?« sem jo vprašala.

»Očeta,« mi je odgovorila. »Šel je s trebuhom za kruhom v Brazilijo in mama ni pet let nič slišala o njem. Ko se je vrnil, pa je delal kot čevljar.«

Angela je bila rojena v vasi Orehek pri Postojni, ki je takrat spadala pod Italijo. V družini je bilo devet otrok. Doma so govorili slovensko. Kot mlado dekle je bila zaposlena v gostilni Feranti, lastnik je bil Italijan. Dobivala je veliko žepnine. In v tej gostilni je, ko se je začela druga svetovna vojna, spoznala svojega moža Vojeslava. Kot 18-letni fant je iz Slavonije, kjer so mu ubili mamo in očeta, zbežal v Beograd in od tam v Slovenijo. Tam sta se srečala z Angelo. Ker je bil tujec in pravoslavne vere, so vaški fantje zelo nasprotovali njuni zvezi. Nekega dne so partizani blizu Sežane streljali na Angelo, in če se ne bi pravočasno vrgla na tla, bi jo ubili.

Z Vojetom sta se poročila v Italiji, nato dve leti živela v Nemčiji in leta 1949 emigrirala v Avstralijo. Bilo ji je 24 let, ko se je znašla v Sydneyju, kjer so jo

poslali na delo v Marrickville Hospital, kjer je pomivala posodo. Moža pa ni videla dve leti, ker so ga poslali na delo drugam. Po težko preživetih letih sta se končno našla. V tistem času so Judje začeli zidati tovarne v Kensingtonu in Angela je pri njih našla boljše delo. Naučili so jo šivanja in izdelovala je poročne obleke. Medtem je v domovini umrla mama in za Angelo so v Sydney prišli še sestra Lidija in brat Izidor z ženo Marto. Angelina mama je bila nadarjena gledališka igralka na vaškem odru in tudi Angela je bila igralka in pevka v vaškem zboru. Obe z Lidijo mi ponosno povesta, da imata v Ameriki Lidijino vnukinjo (Angelino nečakinjo) Kathleen Simmonds, ki nastopa na Broadwayu v New York Theatreu, ki ga je s svojim partnerjem Brianom Kingstonom tudi kupila. Pred božičem je bila Kathleen, ki je tudi producentka in dela dokumentarne filme, na obisku v Sydneyju. Z urednico ameriške revije za Slovence *Zarja* je odšla tudi na kratek obisk v Slovenijo.

Lahko smo ponosni na stoeni leto staro Angelo, ki je najstarejša v domu starejših, kjer zdaj prebiva. Ponosni pa smo lahko tudi na Lidijo, ki za sestro Angelo ljubeče skrbi, in seveda tudi na našo igralko svetovnega slovesa Kathleen Simmonds.

Prosimo Vas, da pri pošiljanju pisma za revijo *Misli* upoštevate številko novega poštnega predala, ki je PO BOX 3200. Naslov in drugo ostaja kot prej:

Misli

PO BOX 3200

KEW VIC 3101

Hvala za razumevanje.

DAN DRŽAVNOSTI

Praznovanje (polokroglih) 35 let samostojnosti sredi Melbourn

Na vrhuncu nogometne vročice, 25. junija 2026, so se točno opoldne sredi zimskega Melbourn zaslišali nenavadni glasovi. Zadonele so širši javnosti ne ravno znane vesele pesmi v še manj znanem jeziku in zavihrale zastave ne povsem običajnih barv z neobičajnimi simboli. Na trgu federacije ali Federation Squaru se je namreč zbrala skupina veselih in ponosnih pripadnikov in podpornikov slovenske skupnosti, ki smo na pobudo odbora slovenske radijske oddaje Slovenska čbelica Melbourne («The Slovenian Buzz Melbourne») na radiu 3ZZZ stopili skupaj, da javno obeležimo 35-letnico razglasitve samostojne države Slovenije.

Posijalo je sonce, slovesno se je dvignila slovenska zastava in spregovoril je voditelj oddaje Lenti Lenko, ki je večinoma poskrbel za organizacijo tega zborovanja ter predstavil potek samega dogodka. Najprej nas je nagovoril koordinater («convener») odbora Adrian Butinar, sledili sta avstralska in slovenska himna v izvedbi predsednice Slovenskega društva Melbourne Melisse Fistrič in so-

vojiteljice oddaje Slovenska čbelica Melbourne Anamarije Butinar. Za glavni poudarek je poskrbel zgodovinsko-domoljubno obarvani govor s poudarkom na spominih avstralsko-slovenske skupnosti o vseh naporih in prizadevanjih v času bitke za samostojnost pred 35 leti. Sestavil ga je Lenti, prebrala pa tajnica odbora oddaje Katarina Vrisk. Sledila je tako rekoč ljubezenska oda naši domovini *Slovenija, od kod lepote tvoje* ter oda »deželi kengurujev« *I Am Australian*, ki sta ju spet izvedli Anamarija in Melissa. Za veliki finale pa je Lenti Lenko raztegnil meh in uradni program se je

prevesil v glasbeno-plesnega. Trg se je razigral ob zvokih najbolj znanih hitov narodnozabavne glasbe in na plesišču so se nasmejano zavrteli naši najmlajši člani skupnosti. Videti je bilo kar nekaj pisanih narodnih noš, pa tudi zastavo predstavnikov bosanske skupnosti z radia 3ZZZ – eden izmed voditeljev si je celo navdušeno nadel znamenito avbo, češ da mu prav lepo pristaja. Dogodek se je končal po dobri uri in pol in zadovoljno smo odšli vsak v svojo smer, v srcu pa zagotovo nosili našo lepo deželico pod Alpami.

Na tem mestu se v imenu odbora slovenske oddaje, kateri je štafeto organizacije dviga zastave predala Frances Urbas Johnson, nekdanja predstavnica Slovencev, živečih v Avstraliji (Viktorija), zahvaljujemo prav vsakemu, ki nas je ob tej pomembni obletnici prišel prijazno podpret in se

poveselit z nami. Poleg že omenjenih naj izpostavimo še številne predstavnike Slovenskega društva Melbourne, predsednico Slovensko avstralskega akademskega društva gospo Špelo Luzar, predstavnike Slovenskega društva »Ivan Cankar« iz Geelonga, pa tudi tiste iz Južne Avstralije in celo Slovenije, ki ste se mudili tukaj. Hvala tudi vsem, ki ste nas na omrežju Facebook spremljali v živo in svojo podporo izkazali s spodbudnimi komentarji in všečki. Prav vsak član skupnosti je tako prispeval svoj kamenček v mozaik obeležitve tega velikega dne.

Anamarija Butinar

Oddaja Slovenska čbelica Melbourne
ali The Slovenian Buzz Melbourne
3ZZZ, 92.3 FM

Praznovanje slovenskega državnega praznika v Slovenskem društvu Sydney

Ko stopimo skupaj, postanejo vse delitve nepomembne. Tako je bilo tudi v nedeljo, 28. junija. Za nami je čudovito praznovanje slovenskega dneva državnosti, ki je spet dokazalo, da slovensko srce močno bije tudi daleč od domovine. Velika udeležba pri sveti maši in na praznovanju je povedala več kot tisoč besed – naša skupnost živi, raste in ostaja povezana. Naše društvo ni le stavba. Je košček slovenske zemlje v Avstraliji, ki so ga s trdim delom, odrekanjem in neizmerno ljubeznijo do domovine ustvarjale generacije naših rojakov. Takšna dediščina ni samoumevna. Zanj se je treba truditi, jo varovati in jo ohraniti za prihodnje rodove. Iskrena hvala patru Darku za lepo darovano sveto mašo, predsedniku društva Anthonyju Tomažinu in tajnici/direktorici Andrei Andrejas za navdihujoča nagovora, catering ekipi za odlično kosilo, vsem nastopajočim za veličasten kulturni program ter ansamblu Alpine Echoes, ki je kot vedno poskrbel za odlično vzdušje in polno plesišče.

Govor našega predsednika Anthonyja Tomažina: »Spoštovani člani, članice, Slovenke in Slovenci, cenjeni prijatelji Slovenije, danes se ob dnevu državnosti Republike Slovenije s ponosom in spoštovanjem spominjamo zgodovinskega trenutka, ko je slovenski narod leta 1991 stopil na samostojno pot. To je bil čas poguma, enotnosti in vere v prihodnost. Vrednote, ki so vodile Slovenijo do samostojnosti, ostajajo pomembne tudi danes – še posebej za nas, ki živimo in delujemo zunaj meja domovine.

Biti Slovenec v tujini pomeni več kot le nositi slovenski potni list ali govoriti slovenski jezik. Pomeni ohranjati kulturo, običaje, tradicijo in identiteto ter jih prenašati na mlajše generacije. Pomeni, da tudi daleč od domovine ohranjamo vez s svojimi koreninami in s ponosom predstavljamo Slovenijo okolju, v katerem živimo. To poslanstvo ni vedno lahko. Pogosto se srečujemo z izzivi, pomanjkanjem podpore, nerazumevanjem ali z različnimi ovirami. Včasih prihajajo težave tudi iz vrst ljudi, od katerih bi pričakovali sodelovanje in podporo. Takšni trenutki nas lahko razočarajo, vendar nas ne smejo odvrniti od našega poslanstva. Slovensko društvo ni last posameznikov. Je skupnost vseh, ki jim je mar za slovensko besedo, slovensko pesem, slovenske običaje in prihodnost slovenstva v tujini. Ljudje prihajajo in odhajajo, funkcije se menjajo, vendar ostaja nekaj trajnega – ljubezen do Slovenije in odgovornost, da to dediščino ohranimo.

skrbite, da slovenska beseda tudi v tujini živi. Vaš trud je neprecenljiv. Zaradi vas slovenska kultura ne ostaja le spomin, ampak je živ del našega vsakdana. Naj nas praznik državnosti spomni, da je Slovenija nastala zaradi poguma ljudi, ki niso odnehali, ko je bilo najtežje. Tudi mi bomo nadaljevali po tej poti – ponosni na svoje korenine, odprti v svet in zvesti vrednotam, ki nas povezujejo. Naj živi Slovenija. Hvala lepa in lep praznik državnosti vsem.»

Največja vrednost dneva pa ste bili vsi vi – člani, prijatelji in gostje. Veselje ob ponovnem srečanju z znanimi obrazi, prijetni pogovori in iskreni stiski rok so dokaz, da skupnosti ne gradijo govornice, temveč ljudje, ki pridejo, sodelujejo in ustvarjajo. Dogodki govorijo sami zase – veliko glasneje kot prazne besede. Določene stvari je mogoče prodati. Dediščine, pripadnosti in doma, ki so ga gradile pretekle generacije Slovencev, pa ne bo mogoče nikoli nadomestiti, v kolikor bi prišlo do situacije prodaje v danem trenutku. Prav zato se je vredno boriti, boriti za obstoj kluba, kjer Slovenci izven meja najdemo svoj »dom«, kulturo, običaje in seveda stare dobre prijatelje, znance ... Hvala vsem, ki ste bili z nami in s svojo prisotnostjo pokazali, da je naše društvo veliko več kot le prostor. Je dom slovenske kulture, jezika, običajev in prijateljstva – in tak mora tudi ostati.»

Andrea Andrejas – Secretary/Director SDS

Slovesno praznovanje v parlamentu v Sydneyju

Slovenian Statehood Day is a special day for Slovenians at home and around the world. It is an opportunity to reflect on the events of the early 1990s, to honour the courage, determination, and unity that led to Slovenia's independence, and to celebrate the beauty and achievements of Slovenia today. This year carried even greater significance as Slovenians around the world celebrated the 35th anniversary of that historic moment. Although separated from the homeland by thousands of kilometres, Slovenians in Australia have always maintained a deep connection to the homeland. Across generations, the community has remained dedicated to preserving the Slovenian language, traditions, faith, and cultural heritage.

On Friday, 26 June, the Slovenian Consulate NSW, led by Honorary Consul Mr Aleks Lajovic and Honorary Vice Consul Mr Mark Stariha, in collaboration with the Embassy of the Republic of Slovenia in Canberra, hosted a special reception at the New South Wales Parliament to commemorate the 35th Anniversary of Slovenian Independence and Statehood.

The occasion brought together members of the Australian Slovenian community, distinguished Members of parliament, and representatives of the Slovenian organisations. It was an opportunity not only to celebrate Slovenia's remarkable journey as an independent nation but also to acknowledge the lasting contributions of Slovenians in Australia in preserving their heritage and strengthening the ties between Australia and Slovenia.

As I entered the Parliamentary reception room and saw beautiful photos of Slovenia displayed across the electronic screen, I felt an immediate sense of pride and reflection. Those images were a reminder of the true meaning behind the event. We came together to honour the courage and service of all those who fought for Slovenia's independence 35 years ago, and to celebrate the enduring spirit and dedication of Slovenians who built and sustained the community and cultural life. As a third-generation Slovenian, I was not present to follow the historic events of the early 1990s. Attending this celebration offered me an even greater appreciation of my Slovenian heritage and filled me with gratitude for those whose vision, courage, and devotion secured Slovenia's independence.

Although some were unable to attend in person, their presence was warmly felt through a series of video messages. Each presenter acknowledged this milestone and expressed appreciation for all Australian Slovenians who have so tirelessly contributed to sustaining community organisations, preserving traditions, and proudly promoting Slovenia abroad in Australia.

The video presenters included: Father Ciril Božič OFM OAM; Mr Luka Mezgec, member of the Slovenian National Cycling Team and rider for Australian team Jayco-Alula; The Hon. Tanya Pliberšek MP; Chef Ana Roš, mastermind behind restaurant Hiša Franko; Aleksander Čeferin, President of the Football Association of Slovenia, 7th President of UEFA (Union of European Football Associations), and Vice-President of FIFA; and Ms Suzana Lep Šimenko, Minister for Relations

between the Republic of Slovenia and the Autochthonous Slovenian National Community in Neighbouring Countries, and between the Republic of Slovenia and Slovenians Abroad.

As he concludes his four-year mandate next month, we also heard from the Ambassador of the Republic of Slovenia in Canberra, H.E Mr Marko Ham, who expressed his gratitude to the community for their support during his time in Australia and reflected on the achievements of both Slovenia and the Slovenian community in Australia. The reply address to His Excellency Mr Marko Ham was conducted by The Hon Ben Franklin MLC, President of the Legislative Council of New South Wales.

In his inspiring speech, he congratulated all Slovenians on this remarkable milestone and spoke so passionately about the democratic values and the strong relationship between Australia and Slovenia, recognising all those in Australia who have helped strengthen cultural and community ties between the two countries.

During the formal proceedings, a particularly poignant moment occurred when Honorary Consul Mr Aleks Lajovic acknowledged the outstanding service of two distinguished figures in the community, Mr Alfred Brežnik AM and Father Darko Žnidaršič OFM. Mr Alfred Brežnik AM, the Former Honorary Consul General, played an influential role in securing support for Slovenian independence in Australia during the early 1990s. His lifelong dedication, passion, and continued presence within the community remain an inspiration to future generations of Australian Slovenians. As a third-generation Slovenian, I feel privileged to have his unwavering support, encouragement and words of wisdom, all of which continue to inspire and guide my own contributions. Recognition was also given to Father Darko Žnidaršič OFM, who has faithfully served the Slovenian Mission in Merrylands for more than two decades. Through his pastoral leadership and strong commitment to the community, Father Darko has provided spiritual guidance while helping preserve Slovenian traditions, faith, and cultural identity for countless families.

As the formal proceedings concluded, guests had the opportunity to catch up with friends and colleagues while also meeting new members of the community. For me, it was particularly rewarding to broaden my network by connecting with people I had not previously met. In my role as VOSA PR, Media and Communications Coordinator, it was a valuable opportunity to talk about the weekly newsletter. Meeting some new third-generation Slovenians and introducing them to the newsletter, I was pleased to hear of their strong interest in joining the mailing list and staying connected with upcoming events, community news, and their cultural heritage.

The celebration also marked the first official function organised by the recently appointed Honorary Consul, Mr Aleks Lajovic, and Honorary Vice Consul Mr

Mark Stariha. As Managing Director of Impact International, Aleks is committed to strengthening the relationship between Australia and Slovenia through greater co-operation across business, culture, and community engagement.

The Slovenian Consulate NSW plays an important role in representing Slovenia and its interests within New South Wales. Its responsibilities extend beyond providing consular assistance to citizens and supporting visa and administrative matters. The Consulate actively promotes Slovenian culture, fosters political, economic, and educational connections, and helps strengthen the enduring relationship between Australia and Slovenia. Through these efforts, it continues to promote Slovenia's values, identity, and cultural heritage on the international stage.

Thirty-five years after independence, the connection between Slovenians in Australia and their homeland remains as strong as ever. It is a relationship built on shared history, enduring pride, and a collective commitment to ensuring that the legacy of those who came before is never forgotten and continues to inspire generations to come.

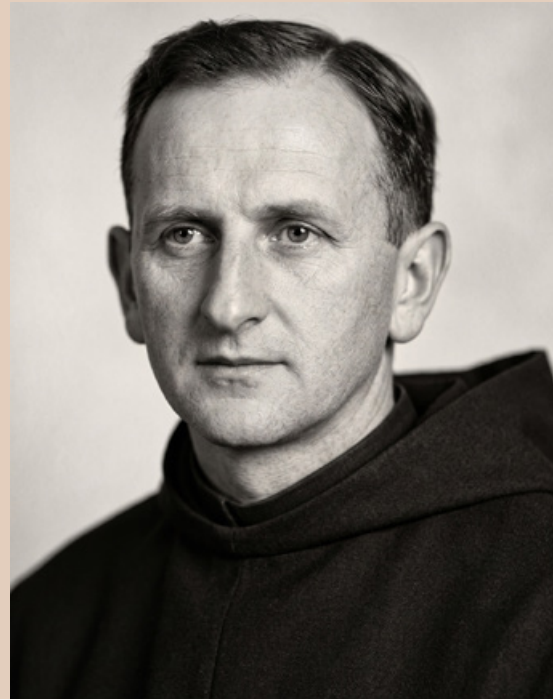
Naj slovenski narod živi še mnogo let!

Jordan Covich
Public Relations,
Media and Communications Coordinator – VOSA Sydney

p. Bazilij Valentin

29. 8. 1924 – 26. 7. 1997

Visoki polet

Oprostil sem se tesnih spon zemlje
in na srebrnih krilih sem po nebu plesal,
se dvigal k soncu v radosti drhte,
oblakov sivih gmote silne česal.

Še sanjaš ne, kako je to lepo:
se dvigaš, padaš, delaš hitre kolobarje,
boriš se z vetrom, kot bilo vse to
bi le igračkanje na loku zarje.

Le kvišku, brat, sinjina vabi te
in ptič srebrni tvoj se dviga kot brez truda
tja, kjer škrjančki več ne žvrgole,
postaja svet pod tabo – drobna gruda ...

SLOVENSKO SOCIALNO SKRBTSTVO IN INFORMACIJSKI URAD Inc.

Slovenski informacijski urad Welfare Office Kew obvešča Slovence in prijatelje,
da je pisarna v Kewju zaprta in ukinjen je naš email naslov. Novi email naslov:

slovwelfare@gmail.com

Še vedno pa vam lahko pomagamo z nasveti in pomočjo pri izpolnjevanju
uradnih dokumentov za slovensko pokojnino, dediščine in prodajo
nepremičnin v Sloveniji, za delnice, oporoke, pri iskanju slovenske davčne
in EMŠO številke in podobno. Vse obrazce si lahko sami natiskate na naši
internetni strani:

www.slovenianwelfare.org.au

Za pomoč se zdaj lahko obrnete na **Petra Mandelja, +61407056463**
ali na **Slavko Gorup, +61400204697**,
in na naš novi email naslov: **slovwelfare@gmail.com**

Peter Mandelj OAM JP, predsednik

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

26 Akame Circuit, O' MALLEY ACT 2606

Telefon: +61 2 6290 0000, faks: +61 2 6290 0619

e-mail: sloembassy.canberra@gov.si

http://canberra.veleposlanistvo.si

MARKO HAM, veleposlanik
ANDREJA KERŠEVAN DRAKSLER, svetovalka

24 HOUR SERVICE
(03) 9373 7000

*We employ over 230 caring,
highly trained and committed people,
including 12 direct descendants
of the founders.*

*We serve the community from
24 branch locations throughout
the Melbourne Metropolitan
area and Echuca.*

816 Doncaster Road, Doncaster

www.tobinbrothers.com.au

Oddaja Slovenska Čebelica
Melbourne

The Slovenian Buzz
Melbourne

92.3FM

Every Sunday morning at 7am
OR
listen live and anytime at:
3ZZZ.com.au/shows/slovenian

Email: slovenianbuzzradio@gmail.com

